

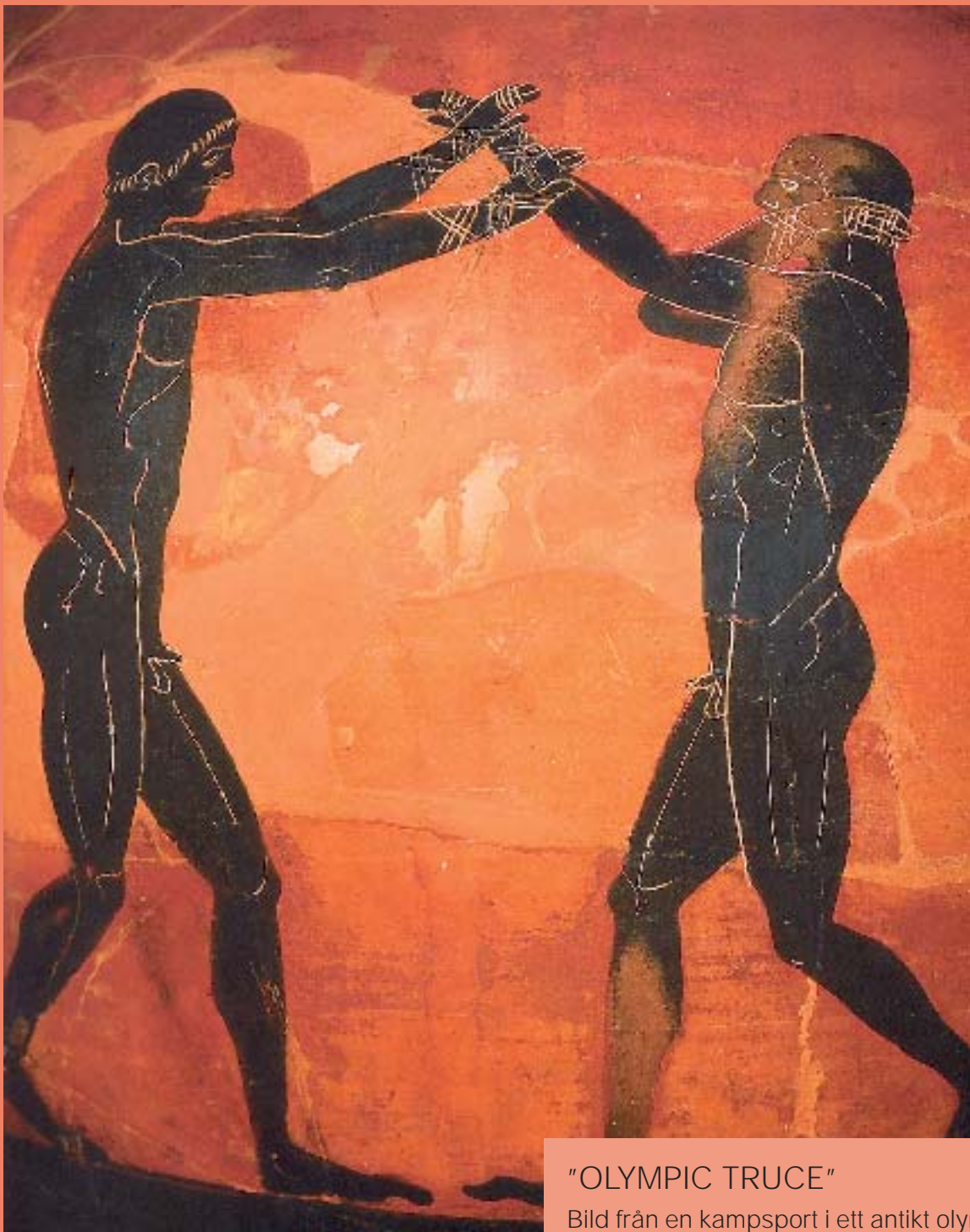
Läkare mot kärnvapen

Læger mod kernevåben

Informationsblad - Svenska läkare mot kärnvapen (SLMK) - Danske læger mod kernevåben (DLMK)
Newsletter - The Swedish and Danish Sections of IPPNW,
International Physicians for the Prevention of Nuclear War

Nr 95 DECEMBER 2003

"OLYMPIC TRUCE"

Bild från en kampsport i ett antikt olympiskt spel.
Dags att återuppväcka den olympiska freden?
Hans Levander ställer frågan på sid 16.

Summary in English

Angels or space cops? With this rhetoric question chairman Gunnar Westberg commences his leading article in this number of our newsletter. He points out that the dream about peace by means of space missiles is 50 years old and still alive: today US neoconservatives are dreaming of US deterrence from space.

Time to revive the Olympic truce of antique Greece! Hans Levander reports about the Olympic Truce Initiat-

ive, initiated by Greek foreign minister Papandreu and supported by the UN. IPPNW will approach all leaders of nuclear weapon states, urging them to take NW off alert during the Olympic Games in Athens in 2004, thereby honouring an idea, conceived and implemented in 776 B.C.

International councillor Anton Agger-næs uses an article in the Guardian to test the probabilities of Saudi Arabia acquiring nuclear weapons. His con-

clusion: the Saudis have some good reasons to buy nukes; they have the money and it shouldn't be too difficult to find a seller.

The Cold War is over and it is time to look back. This number features Claes Andreasson's interview with two people with special insight into the mechanisms of the Cold War. One the son of the man who flew the U2, the other the son of Nikita Chrusjtov. Fascinating!

ULF KÖNIG,
JAN LARSSON

DLMK/SLMK – presentation

Läkare mot kärnvapen är en kvartalstidskrift som ges ut av föreningen **Svenska läkare mot kärnvapen (SLMK)** och **Danske læger mod kernevåben (DLMK)**. SLMK har ca 5 000 läkare, medicinstudenter och stödpersoner som medlemmar; DLMKs medlemsantal är ca 475. Föreningarna är de svenska och danska grenarna av **International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)** med ca 150 000 läkare i ca 50 länder som medlemmar. SLMK, DLMK och IPPNW är politiskt och religiöst obundna organisationer med målet att avskaffa kärnvapnen genom att sprida saklig information om kärnvapnens medicinska effekter. IPPNW har huvudkontor i Boston och leds av en ordförande ("president").

Författaranvisningar

Redaktionen välkomnar manuskript som behandlar SLMKs/DLMKs arbetsområde. Skriv med **dubbelt radavstånd**, max fem A4-sidor. Bidragen tas dock helst emot via e-post, gärna som bifogat Word-dokument. Det går även bra att skicka texten på diskett/cd. Bifoga gärna foton (papperskopior och diapositiv går båda bra; gärna i färg). Fäst inga gem på foton och skriv inget på dem, ej heller på baksidan – sätt istället en nummeretikett på baksidan och bifoga bildtext separat. Skicka gärna med ett foto av författaren/författarna. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och korta bidragen. Tiden från manusstopp till postdistribution har kortats till en månad för att tidningens innehåll ska bli färskare. Detta kräver att **tidpunkten för manusstopp iaktas strikt**.

Omslagsbilden

Omslagsbilden är hämtad ur en broschyr, utgiven av International Olympic Truce Center och får illustrera den olympiska freden. Läs om "Olympic Truce" på sidan 16.

JL & UK

Utgivningsplan

Nr	Manusstopp	Distribution
96	1/2 -04	mars
97	1/5 -04	juni
98	1/9 -04	oktober
99	10/11 -04	december

SLMK

Svenska Läkare mot Kärnvapen

Informationsblad nr 95, december 2003
ISSN: 1400-2256 Upplaga: ca 6 000 ex

Ansvarig utgivare:

Jan Larsson
Linnégatan 2 G
753 32 UPPSALA
Tel 018-14 62 12
E-post:
jan.larsson@slmk.org

Red för detta nr:

Jan Larsson och
Ulf König

Tryckeri:

Luleå Grafiska
Luleå

Grafisk red. & formgivn:

A Stenbergs Text & Form AB
Box 52
590 70 LJUNGSBRO
Tel: 013-651 81
Fax: 013-666 60
E-post: anita.stenberg@slmk.org

Manusstopp för nästa nr (96): 1 februari 2004

Manus till nästa nr skickas till: Jan Larsson (adress ovan)

Prenumerationsärenden handläggs av kansliet i Perstorp, adr se sid 3.

Tryckt på miljögodkänt papper.

SLMKs ordförande

Gunnar Westberg
Solbänksgratan 9
413 19 Göteborg
Tel: 031-82 63 93 (b)
Tel även: 031-82 86 92 (b)
Tel: 031-342 25 16 (a)
Tel: 031-342 10 00 pers.sök (a)
E-post:
gunnar.westberg@slmk.org

Kanslichef

Klas Lundius
Håkantorpsmölle
284 91 Perstorp
Tel: 0435-351 58
Fax: 0435-353 27
Mobiltel: 070-520 83 58
E-post:
klas.lundius@slmk.org

**Läkarfonden för
Förebyggande av
Kärnvapenkrig**

Postgiro: 90 10 90 – 1

Medlemsavgift 2004:

275 kr resp 100 kr (stud),
sätts in på pg 90 10 90 – 1
Prenumeration på "Läkare
mot kärnvapen" ingår.

SLMKs hemsida:

www.slmk.org

IPPNW:s hemsida:

www.ippnw.org

* * *

Landsnummer – telefon:

Sverige: 0046 -
Danmark: 0045 -

Se sid 34.

Änglar eller Space Cops?	4
Svensk ledarsida – Gunnar Westberg	
DLMK	
Saudi-Arabien næste kernevåbenland?	5
Anton Aggernæs	
Landsmøde i Danske Læger Mod Kernevåben	6
Anton Aggernæs	
Et spændende år med mange studenter-aktiviteter i DLMK	8
Anton Aggernæs	
Læreri dialogmøder i Pakistans og Indiens ambassader i London	10
Anton Aggernæs	
Små atomvåben mod terror	12
Jørgen Dragsdahl	
Høstmøtet i Umeå, 5–7 december 2003	13
Karin Stenstedt rapporterar	
Rapport från möten i London och Paris	14
Flera medlemmar från SLMK var med, bl a Leonore Wide	
SLMK i samtal med David Lange	15
Hans Levander berättar om mötet	
Olympic Truce – Den Olympiska Freden – Olympiaden i Grekland 2004	16
Om en konferens i Olympia kring detta fredsinitiativ informerar Hans Levander	
Peace Education and the Olympic Truce Initiative 2004	17
Uttalandet från Olympic Truce-konferensen i Olympia	
MITTUPPSLAGET	18
Bilder från besöken i Olympia och Aten	
An IPPNW Statement to the Olympic Truce Initiative	21
"Öknen blommar av atomer"	22
Claes Andreasson om ett nyöppnat museum i Las Vegas	
Kalla krigare	24
Söner till ledare under kalla kriget möttes i Las Vegas	
Internationellt studentmöte i Peshawar	26
Marie Fornstedt deltog och ger en rapport	
Kyoto, inte bara avtal och konferenser ...	28
Det konstaterar Anna Hellström och Richard Fristedt efter ett besök där	
Aktuellt från YMK	29
Leonore Wide informerar om Yrkesgrupper mot kärnvapen	
Ariadne och bomben	31
Gösta Alfvén reflekterar över en konstutställning på Waldemarsudde där antik och modern tid möts	
Internationell utblick	32
Redaktör Inge Axelsson	
DLMKs Koordinationsudvalg	34
SLMKs styrelse 2003–2004	35
BAKSIDAN	
Bilder från Japan	36

Änglar eller Space Cops?

I julevangeliet sjunger en himmelsk här av änglar om Fred på jorden och till människorna en god vilja. Så har det inte blivit. Ännu.

Werner von Braun, mannen som konstruerade de tyska V-2 missilerna under andra världskriget, drömde om fred genom ett rymdförsvaret av annat slag än änglarnas. Han beskrev redan år 1952 en rymdstation, ett enormt hjul, som skulle gå i en bana runt jorden. "Om en frihetsälskande nation" byggde en sådan rymdstation skulle detta land bli "fredens väktare". Om inte USA gjorde detta skulle något annat land, kanske mindre fredsälskande, kontrollera jorden från rymden. Från rymden skulle atombomb-laddade raketer kunna slå ut alla förberedelser för krig på jorden.

President Ronald Reagan övertygades om värdet av ett rymdförsvaret, Strategic Defense Initiative, som av motståndarna kallas Star Wars. Reagan önskade emellertid också en "dödsstråle" som från rymden skulle kunna träffa och förinta en diktator, där, mitt på torget, medan han sprider sin hatfyllda propaganda till undersåtarna. Eller kanske var på väg till moskén.

Jag tror att Reagan och de flesta amerikaner uppfattade Strategic Defense Initiative i första hand som ett försvarsprojekt mot den hotfulla och obegripliga världen där ute. Det handlade ännu inte om att dominera världen med militär makt.

De nykonservativa ("Neocons") hade ännu inte börjat missionera för de pla-

ner de utvecklat i Rand Corporation och andra tankesmedjor. Det var först 1990 som Paul Wolfowitz som arbetade för försvarsminister Dick Cheney, numera USA:s vice-president, lade fram ett offentligt regeringsdokument som yrkade på amerikansk världsdominans genom militär makt. Dessa tankar innebär att USA:s försvarsmakt har till uppgift att försvara amerikanska intressen överallt i världen. Idéerna utvecklas numera i många strategiska dokument och stöds av mäktiga politiker, främst försvarsminister Donald Rumsfeld.

Strategic Defense Initiative har inte varit särskilt framgångsrikt. Uppgiften är mycket svår. "Som att träffa och stoppa en kula med en annan kula." Även om bara var tionde missil skulle komma igenom skulle skadan bli oerhörd om dessa missiler var kärnvapenladdade. Så hotet omformulerades till ett hot från "gangsterstater" som Nord-Korea, som kanske skulle ha några få kärnvapenladdade missiler om ett decennium. Även terrorister skulle kunna vara ett hot, även om det förefaller otroligt att terrorister skulle använda missiler för att leverera kärnvapen. Attacken 11 september kom paradoxalt nog att stärka opinionen för ett missilförsvar. Det handlar om fruktan, inte om militärt försvar. Projektet Star Wars byggs vidare, även om man inte vet hur det skulle kunna fungera. Se fö Claes Andreassons artiklar i tidigare nummer av vår tidning!

Om nu inte ett försvar kan stoppa inkommande missiler blir det logiskt att

stoppa dem innan de avfyras, ja innan de tillverkats. "Preemptive strikes" blir logiskt nödvändiga. Men det vore bäst om man inte behövde slå till över huvudet taget. Och framför allt inte med kärnvapen.

USA och Storbritannien hotade med att använda kärnvapen i Irakkriget. Men det finns fortfarande ett kärnvapen-tabu. Inte mot kärnvapen, utan mot användandet. Den som använder kärnvapen skulle fördömas av världsoptionen, ett pris som fortfarande anses vara för högt. Man försöker därför vänja oss vid tanken. Man försöker sänka tröskeln genom att tala om "mininukes". Man talar om "Massförstörelsevapen", som om kemiska och bakteriologiska vapen vore jämförbara med kärnvapen och skulle rättfärdiggöra kärnvapnens användande. Men fortfarande finns ett tabu.

Så hur skall USA kunna stoppa hoten utan krig? I en färsk artikel *Space Cops: Coming to a Planet Near You* argumenterar Mike Moore (nej, inte Michael Moore med "Korkade vita män", utan en Senior Editor vid Bull. Atom. Sci) att avskräckning och utpressning från rymden kan bli den utväg USA:s nykonservativa kommer att arbeta för. "Vilken stat skulle ens tänka på att bygga en militär förmåga som skulle kunna utmana USA om man påmindes om att amerikanska kärnvapen svävade ovanför oss 24 timmar om dygnet ...?" Kärnvapnen skulle aldrig behöva användas.

Så ser sannolikt försvarsminister Donald Rumsfeld Pax Americana. Och så gjorde även Werner von Braun.

För den som tror att fred endast kan säkras genom militär överlägsenhet förefaller Cops in Space logiskt. Vi måste ta dessa argument på allvar, eftersom de sannolikt kommer att bli verkligt allvar, om Rumsfeld, Wolfowitz, Cheney, Felth, Perle och deras kamrater från Rand Corporation fortsätter att bestämma USA:s militära utveckling i framtiden. Vilket ingalunda är säkert

Vad kan då den Andra Supermakten, Världsoptionen, göra för att förhin-

dra utvecklingen mot en värld styrd av USA med kärnvapen i rymden? För det första: Stödja den amerikanska opinion som inser att kärnvapen är det största hotet mot USA. För det andra: Försvara The Outer Space Treaty, förbudet mot kärnvapen i rymden, som USA hittills värderat och respekterat. För det tredje: Inga kärnvapenprov. Kärnvapenprov behövs troligen för att utveckla rymdvapen.

Herman Kahn, demiurgen som dominerade Rand Corp. i decennier, var fö-

rebilden för Dr Strangelove i Stanley Kubrick's film. Det är dags att se om filmen, och skratta, trots allt.

Eller sjunga med den himmelska härskaran av änglar, och med den stora mängden amerikaner som vill bevara himlarna fria från kärnvapen: Hark the Herald Angels sing, Peace on earth, good will toward men.

GUNNAR WESTBERG
Ordförande SLMK
gunnar.westberg@slmk.org

DLMK

Saudi-Arabien näste kernevåbenland?

Ja hvorfor ikke? For hvordan skal det ellers sikres, at det ikke bliver det næste angrebsmål for USA's terrorismebejæmpelse og "tvangsdemokratisering"?

Ifølge en E-mail fra Giji Gya, Australisk IPPNW, overvejer Saudi-Arabien at anskaffe sig kernevåben. Hendes kilde er en artikel i "The Guardian" 19/9 2003. Endelig beslutning er ikke truffet, men et strategipapir, der p.t. drøftes på højeste niveau i Riyadh nævner tre muligheder: 1) Selv at anskaffe kernevåben. 2) At få en fast alliance med et stort kernevåbenland, der vil yde beskyttelse. 3) At få en bindende traktat om at hele Mellemøsten skal være kernevåbenfri.

Intet tyder på, at Israel i overskuelig fremtid vil give afkald på kernevåben, hvad enten det allerede har dem eller ej. Saudi-Arabien skønner, at Israel har 200 "nuclear devices" (sprænghoveder). Saudi-Arabien har til for nylig følt sig tryk via at være ven med USA. Men klar kritik fra USA, blandt

andet af menneskerettighedssituationen i Saudi-Arabien, har gjort "Saudiernes" utrykke.

Saudierne vil næppe selv udvikle kernevåben. Men de har råd til at købe dem, ligesom de allerede i 1988 fra Kina købte mellemdistanceraketter, der kan nå ethvert mål i Mellemøsten – også med kernevåbenspræghoveder. For fire år siden havde Saudi-Arabien en delegation i Pakistan til at studere Pakistans "nuclear facilities". Den mødte også Abdul Qader Khan, faderen til Pakistans kernevåben.

Når Saudi-Arabien kan se, at USA stadig næsten 100 % støtter Israel, er et kernevåbenfrit Mellemøsten ikke realistisk. Så Saudi-Arabien kan hurtigt føle sig tvunget til at vælge "option" 1) ovenfor: at anskaffe egne kernevåben, hvis det ikke kan stole på USA's beskyttelse mere. Og det kan det faktisk ikke, hvad jeg vil sandsynliggøre ved nogle hypotetiske overvejelser nu.

Hvorfor gik USA løs på Irak i marts i år, og ikke på Saudi-Arabien?

Femten af de 19 angribere i New York og Washington 11. September var jo

saudiere! Så hvis terrorismebejæmpelse var hovedformålet, havde Saudi-Arabien været et mere nærliggende mål. – Fangsten af relevante terrorister i Irak har jo også vist sig at være minimal. Og diktaturet i Saudi-Arabien er jo lige så fast, undertrykkende og udemokratisk, som det var i Irak.

Hvis medmenneskelige hjælpeaktioner især lå USA på sinde, havde det været langt mere nærliggende at intervenere i Congo, hvor tre millioner mennesker er døde de sidste få år som led i, hvad der mere og mere ser ud til at være forbryderiske kampe om værdifulde råstoffer i undergrunden.

Hvis fjernelse af masseødelæggelsesvåben var hovedformålet, havde Nord-Korea måske været mere nærliggende. Eller Kina?? Nåh nej, det havde været for farligt! At USA selv er det land på kloden, der massivt besidder flest masseødelæggelsesvåben, nævnes pudsigt nok sjældent i diskussioner af disse emner.

Jeg tvivler ikke på, at selv det officielle USA, men især alle de varme medmenneskelige amerikanere, jeg kender, har en masse næstekærlige formål **også**. Men olien har nok haft

endnu større betydning for, hvor man ville indsætte sin "humanitære kampagne" blandt mange mulige steder.

En god dansk ven af mig er meget konservativ og absolut USA-venlig. Han har via Lions Club kontakt med mange USA-Mid-West Bush-støtter. De siger klart, at Saudi-Arabien havde været det mest logiske angrebsmål både i kampen mod terrorisme og som hævn for 11. September. – Men det kunne have været katastrofalt for USA's energiforsyning (læs oliefor-syning), hvis man gik løs på Saudi-Arabien, før man havde kontrol med mindst et andet kæmpe olieområde, kort sagt Irak. Nu et halvt år efter krigen er denne kontrol stadig ikke på plads. Men logikken er klar nok: Saudi-Arabien er et oplagt næste mål for USA's næste angrebskrig mod terrorisme og for at sikre sig kontrol med Mellemøstens olie.

Alt i alt er det derfor uhyggeligt nærliggende, at det rige Saudi-Ara-

bien nu vil skaffe sig kernevåben. Hvis det bare får 10 – 30 funktionsduelige kernevåben er det logisk nok, at det vil få USA (og Danmark???) til at tøve med at starte en angrebskrig imod det.

Afslutning

Lad os håbe, at denne artikel vil vise sig at være tomt hjernesvind. Det kan IPPNW nok bidrage til ved at styrke de erkendelser, der er på vej i dele af "The Bush Administration" og dens tænketanke:

- at hverken Afghanistankrigen eller Irakkrigen har medført større forsyningssikkerhed mht. olie (men nok mht. narkotika).
- at intet tyder på, at de to krige har betydet mindre terrorisme i verden, blandt andet fordi krigen i potentielle terroristkredse utvetydigt har øget aggressive følelser imod USA.
- at humanitære fremskridt for befolkningerne i Irak og Afghanistan

har været minimale, og er opnået med svære bivirkninger og omkostninger.

Alt i alt altså, at krige hverken giver bedre forsyningssikkerhed, mindre terrorisme eller reel humanitær hjælp til civilbefolkningerne i de berørte lande.

Chancen for at disse erkendelser vil blive brugt politisk kan vi øge, hvis vi også kan anvise måder, som USA's våbenindustri kan omlægges på, så der ikke kommer et alt for stort fald i USA's bruttonationalprodukt, hvis USA skal til at løse verdens (og USA's) problemer på mere fredelig måde. IPPNW kan sikkert også blive bedre til at formulere og udbrede det budskab, som Hans Levander kalder "New Security Policy": Hjælp folk, og gør dig til gode venner med dem; så vil de nok ikke angribe dig.

ANTON AGGERNÆS

Referat af

Landsmøde i Danske Læger Mod Kernevåben

Lørdag den 23. August 2003 kl. 13 – 18

Af Anton Aggernæs

Hvordan får vi en fredeligere verden?

Ole Grünbaum var inviteret til at give et oplæg til debat om dette emne.

Han var tidligere stærkt venstreradikal, og modstander af USA's krig i Vietnam som værende imperialistisk i traditionel forstand. Verden havde udviklet sig, så han fandt, at USA's militære intervention i Irak i marts

2003 var et rimeligt tiltag med formålene at fjerne en grusom diktator og at fremme global markedsøkonomi og demokrati. Han erkendte, at USA derudover havde mere egoistiske motiver, f.eks ad Iraks olie, men fandt det nødvendigt med en "verdenspolitibetjent", der kunne intervenere mod folkemord, terrorisme og stærkt inhumane diktaturer. FN har vist sig for svag og ubeslutsom til opgaven, og

Grünbaum fandt det urealistisk at ændre og styrke FN til opgaven. Han påpegede også det problem, at en række af FN's medlemslande ledes svært udemokratisk.

Ultrakort – og noget stileret – er synspunktet: Der dør og tortureres i dag millioner af mennesker i krige mellem lande og i borgerkrige. I den situation kan en udemokratisk "kejserlig", men human magthaver være

et mindre onde, der kan begrænse blodsudgydelserne. – Samtidig fandt Grünbaum det dog ønskeligt, at Europa, Rusland og Kina gik i samarbejde, kritisk samarbejde, med USA, så der kunne blive et bredere beslutningsgrundlag for hvor og hvornår, der skulle intervereres militært i andre lande.

Ole Grünbaum fandt, at verden de sidste 20 – 30 år med informations-teknologien var ændret, så globale netværk politisk, militært og markedsøkonomisk ville blive tiltagende styrende – på bekostning af enkeltlandes magt. Han fremhævede, at internet/E-mail jo også gav dygtige NGOer (som IPPNW) mulighed for stor indflydelse. Men han erkendte (i diskussionen), at det globale netværksimperie ikke kan sikre en mere ligelig fordeling af verdens ressourcer, og at uligheder her er en vigtig medårsag til mange (de fleste?) krige. Det forblev uklart for mig, om vi fik Grünbaum til at acceptere, at der så må sættes nogle grænser for markedskræfternes frie spil som led i arbejdet for en fredeligere verden. Og vi fik ikke klart svar på vores spørgsmål: Om USA overhovedet behøver kernevåben, når det også mht. konventionelle våben, teknologisk, informationsteknologisk og markedsøkonomisk er så magtfuldt og overlegent.

Debatten var livlig, og oplæg og debat blev inspirerende for den senere debat og beslutningerne på landsmødets generalforsamling, se nedenfor.

Det ordinære landsmøde (generalforsamlingen)

Vi var otte personer til stede.

1. Klaus Arnung valgtes til dirigent og konstaterede landsmødets lovlige indkaldelse. Anton Aggernæs blev referent – også uden modkandidat!
2. Povl Revsbech aflagde formandsberetning, se info-blad nr 94. Beretningen blev godkendt efter kort debat. Det nævntes supplerende, at foreningen har haft enkelte indlæg i Ugeskrift for læger og i dagspressen, om end få.

3. Anton Aggernæs aflagde ”Beretning fra International Councillor”, se andetsteds.

Povls og Antons beretninger gav sammen med ovenstående oplæg fra Ole Grünbaum anledning til en debat, der mandede ud i forslag til hvordan og med hvilke emner DLMK kan arbejde fremover:

Der bør arbejdes for tættere samarbejde mellem de europæiske delforeninger af IPPNW. Det er vigtigt, at der kommer et fælles europæisk udenrigspolitisk og måske også forsvarspolitisk samarbejde, så der kan komme et stærkt modspil til USA's politiske enegang og dominans. Europæisk IPPNW kunne skrive til EU's kommission og parlament, og til relevante udvalg i disse organer. Koordinator af samarbejdet skulle nok være tysk eller engelsk (UK'sk) IPPNW, der økonomisk og mht. ”man-power” aktuelt er de stærkeste. (SLMK er også topkvalificeret, men det nævnte jeg ikke, fordi jeg i Lund, november 2002, fik indtryk af, at SLMK ikke aktuelt ønsker at få den europæiske ”Vicepresident”post i IPPNW, og at SLMK aktuelt ikke har lyst til at få urene fingre ved at gå ind i en debat om EU-forsvarssamarbejde, for slet ikke at tale om NATO-samarbejde.)

Desuden bør Europæisk IPPNW skrive direkte til regeringerne i England (UK) og Frankrig om, om de kan acceptere USA's brud på traktater, f.eks. CTBT om prøvesprængninger, og USA's udvikling af nye slags kernevåben. Hvorfor protesterer Frankrig og UK ikke?

Man kunne også spørge alle andre europæiske lande om, hvordan de ser på, at Frankrig og UK stadig er kernevåbenmagter, der ikke lever op til Ikke-spredningstraktatens (NPT's) mål om at arbejde for total afskaffelse af kernevåben.

Dialogmøderne

Vi vil fortsat bakke op om de reelt SLMK-arrangerede Dialogmøder med beslutningstagere, herunder prøve at skaffe penge til

dette projekt. Det lykkedes for Bjørn Hilt at skaffe 60.000 norske kroner til projektet direkte fra det norske udenrigsministerium. DLMK kunne ansøge i det danske udenrigsministerium, f.eks. med fremhævelse af to af hovedemnerne ved de fleste dialogmøder:

- Risikoen for, at menneskelige fejl kan give nukleare katastrofer, ved krig, ulykker og terrorisme; og hvordan denne risiko kan modvirkes: reelt og radikalt kun ved afskaffelse af alle kernevåben.

- At deltagerne i NPT er forpligtede til at holde hinanden fast på målet: afskaffelse af alle kernevåben.

- En ansøgning om penge bør nok forudgå af, at vi genoptager møder med udenrigsministeriets afdeling for sikkerhed og nedrustning, så vi kan afdække hvilke emner, ministeriet vil finde det mindst kontroversielt at yde penge til.

4. Beretning fra studenterformanden. Cæcilie Buhmann havde meldt afbud, men havde løbende berettet i DLMK's Nyhedsbrev. Der udtryktes stor tilfredshed med dette arbejde.
5. Indkomne forslag. Der var ikke indkommet forslag.
6. Regnskab for 2002 blev fremlagt af Niels Dahm. Det var godkendt af revisorerne og blev godkendt af generalforsamlingen. – Det konstateredes, at årets underskud havde været 18.865 kr., og at det var acceptabelt, når der alligevel ved udgangen af 2002 var en beholdning på 60.993 kr. Budget for 2004: Indtægterne ventes at blive 122.500 kr. – Flere udgiftsposter var usikre, især Kontor og Udenlandske møder. Der budgetteredes med 40.000 kr. til udenlandske møder; men der var stemning for at øge dette beløb, hvis interessen for at deltage i kongressen i Kina i september 2004 bliver stor, og hvis andre udgifter bliver mindre end forventet.
7. Fastsættelse af kontingent. Det vedtoges ikke at ændre satserne. Så kontingentet bliver uændret pr. år

300 kr. for ordinære medlemmer, 200 kr. for ekstraordinære medlemmer og 100 kr. for lægestuderende.

Det noteredes, at kassebeholdningen pr 21/8 2003 var acceptabel.

8. Valg af formand: Povl Revsbech accepterede genvalg for et år, hvilket modtoges med acclamation – og anerkendelse af Povls store arbejde.

9. Valg af revisorer: Ole Breyen og Bent Pedersen genvalgte.

10. Valg af koordinationsudvalg: Valgt blev: Anton Aggernæs, Klaus Arnung, Ole Breyen, Cæcilie Buhmann, Niels Dahm, Harriet Dige-Petersen, Jacob Obbekjær og Povl Revsbech.

Et spændende år med mange studenteraktiviteter i DLMK

Af Cæcilie Böck Buhmann

På trods af det stadig begrænsede antal aktive studenter i DLMK har der det sidste års tid været en række forskellige aktiviteter, der både har styrket DLMKs samarbejde med IMCC (De medicinstuderendes internationale organisation) og med IPPNW-grupper og studerende i andre lande. Nuclear Weapons Inheritance Project (NWIP) har fyldt mest, men der har også været en række aktiviteter i forbindelse med krigen i Irak og nye ambitiøse initiativer indenfor global sundhed og konfliktforebyggelse er blevet søsat i løbet af året.

Arbejdet i forbindelse med Krigen i Irak

I slutningen af det gamle år og starten af det nye var alles øjne vendt mod Irak – ville der komme en krig? Og i så fald hvornår? Medicinstuderende fra DLMK og IMCC havde også deres øjne vendt mod syd og som en opfølgning på vores engelske søsterorganisations MedActs udgivelse af en rapport om de forventede følger af en krig i Irak, "Collateral Damage", blev jeg bedt om at holde et oplæg for IMCC om de humanitære konsekvenser af krig. Foredraget blev afholdt i samarbejde med en kollega fra statskundskab, der skriver sit speciale om situationen i Irak og det blev varmt

modtaget af de studerende. Som en direkte følge af diskussionen i forbindelse med foredraget initierede Christian Stampe og Shiraz Butt en gruppe kaldet "Medicinere for Fred", og sendte en håndfuld kittelklædte medicinere på gaden med banneret "Medicinstuderende for International Sundhed og Fred" under de planlagte demonstrationer. Yderligere blev der også udarbejdet en artikel om de humanitære konsekvenser af krigen samt arrangeret et debatmøde på Panum Institutet. Efter krigens begyndelse blev "Medicinere for Fred" omdannet til "Irak-initiativet", hvor det blev besluttet at forsøge at styrke kontakten til de irakiske medicinstuderende og hjælpe dem ind i den internationale organisation, IFMSA. Situationen i Irak er dog endnu alt for ustabil til at initiativet har kunnet iværksættes. Dog har de studerende nogle gode kontakter gennem en række irakiske studerende i København, som holder dem løbende opdateret om situationens udvikling.

Nuclear Weapons Inheritance Project

Det sidste års tid har der været en mængde aktiviteter i forbindelse med The Nuclear Weapons Inheritance Project (NWIP), der har været igen-

nem en rivende udvikling. Nogle af projektets seneste landvindinger og ideer er rapporteret andetsteds her i bladet af Christian Stampe og dette bør derfor ses som et supplement. (NWIP er et studenterprojekt, som går ud på at bevidstgøre medicinske studenter i kernevåben-landene om, at de i en vis forstand er arvtagere til landets atomvåben [red.])

Efter NWIP var blevet gennemført som et pilotprojekt af studerende fra Sverige og Danmark i et år fra foråret 2001 og frem til verdenskongressen i Washington i foråret 2002 med det formål at oplyse studerende i atomvåbenlande om nedrustning, besluttede Richard Fristedt (SLMK) og jeg selv at metoden og ideen var så god at projektet burde videreføres trods stor udskiftning i rækkerne af aktive studerende. Først og fremmest ville vi lægge mere vægt på træning af studenter og kapacitetsopbygning i de atomvåbenstater vi besøgte.

Vi startede derfor den nye sæson med en workshop, der blev afholdt i København. I løbet af en weekend blev studerende fra Norge, Sverige, Danmark, Finland og Holland trænet i dialogteknik og grundlæggende atomvåbens- og nedrustnings fakta. Denne gruppe har siden dannet kernen i projektets aktiviteter.

I marts i år tog Richard Fristedt fra Sverige, Trygve Otterson fra Norge og jeg selv til Indien og havde en meget succesfuld delegation, som Richard tidligere har skrevet om her i info-bladet (nr. 93). Kort opsummeret afholdt vi dialoger på fem forskellige skoler i tre forskellige byer med over 600 studerende i alt. Vi trænede 25 studenteraktivister i dialogteknik og basale fakta og vi fik etableret et nyt studenternetværk der fortsat arbejder for nedrustning og som vi er i tæt kontakt med.

I Maj tog Christian Stampe fra DLMK, Richard Fristedt og Ali Afridi fra Pakistan til Rusland, hvor de deltog i dialoger med beslutningstagere og snakkede med russiske studerende om muligheden for at starte studenteraktiviteter under NWIP i Moskva og Sankt Petersborg. I Juni deltog NWIP i det europæiske IPPNW studentermøde og var ansvarlig for en halvdags workshop. Denne gennemførtes som en træning og studerende fra Finland, Rusland, Estland, Egypten, Canada, Tyskland, Sverige og Norge deltog. En stor del af disse er nu aktive internationalt i projektet.

Her i efteråret var Christian Stampe og jeg til studenterkongres i Nottingham, hvor vi gennemførte dialoger med studerende og holdt oplæg om projektet og i midten af November blev dette fulgt op med en træning, et strategisk planlægningsmøde og en dialog i London. Disse to delegationer er nærmere beskrevet af Christian Stampe andet steds i informationsbrevet.

I slutningen af November tager Cristine Ormhaug og Trygve Otterson fra Norge, Åsa Wihlborg fra Sverige og jeg selv til Pakistan for at gennemføre dialoger med studerende, træning af aktivister og forhåbentlig hjælpe med at etablere et aktivt netværk af studerende der arbejder lokalt for nedrustning. I det nye år er der planer om delegationer til USA, Rusland og England og vi arbejder i øjeblikket på at få kontakter til studerende i Kina, Israel og Frankrig.

I løbet af året er projektet blevet præsenteret i en række forskellige sam-

menhænge herunder for IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations) i Estland i marts, for MedSIN-UK på en konference om global sundhed i Wales i april, for Pugwash Komiteen på deres årlige møde i Halifax i Canada, for Physicians for Global Survival i Hamilton i Canada, for Centre for Peace Studies ved McMaster University i Canada og for de nordasiatiske IPPNW organisationer på det regionale IPPNW møde i Kyoto i Japan. Det er en tidskrævende proces at skrive om projektet og at holde oplæg i forskellige sammenhænge, men det er en essentiel og uundværlig måde at rekruttere nye aktive studerende og at skabe kontakt til potentielle samarbejdspartnere.

Projektet vil frem til verdenskongressen i Kina fokusere på at konsolidere vores kontakter og de nyetablerede studenternetværk i atomvåbenstater. Som noget nyt har vi besluttet at bruge en del af vore ressourcer på at udvikle diverse materialer der kan bruges i såvel projektet og til andre nedrustningsaktiviteter, herunder undervisningsmaterialer, præsentationer, informationsmateriale om projektet, en ny hjemmeside og en manual for nye medlemmer.

Alt i alt har projektet haft dialoger med omkring 1000 studerende fra atomvåbenlande, trænet omkring 100 aktive studerende, har hjulpet med at etablere studenternetværk i Indien og England og har udvidet vores antal af aktive fra 2 til omkring 30 på internationalt plan samt fundet folk, der er interesseret i at overtage koordinatoransvaret fra Richard og jeg. Jeg føler mig derfor fuldt ud i stand til at erklære, at det har været et utroligt produktivt år for NWIP og studenteraktiviteterne i DLMK. Vi takker varmt for DLMK og SLMKs støtte og opbakning.

Arbejde for at skabe adgang til uddannelse i Global Sundhed

I meget få europæiske lande har medicinstuderende adgang til kurser om de socioøkonomiske årsager til sygdom, som påvirkning af miljøet,

kulturelt opbrud, voldelige konflikter og fattigdom. I en årrække har studerende i IPPNW og IFMSA og en række IPPNW medlemsorganisationer arbejdet på at skabe adgang til sådanne kurser i global sundhed, da vi mener at en bredere uddannelse er nødvendig for kommende læger i en globaliseret verden, som den vi lever i i dag.

Arbejdet i Danmark har været sporadisk indtil nu, men i foråret 2003 deltog studerende fra IMCC og DLMK i en kongres om global sundhed i Wales og dette satte gang i aktiviteterne på internationalt plan. I oktober mødtes IPPNW og IFMSA studerende fra Danmark, Finland, Østrig, Schweiz, Holland og England i Geneve og fik produceret en plan for det næste år. Man besluttede at rollen for den internationale studentergruppe var at skabe kontakter til partnere på internationalt plan og at skabe en hjemmeside, hvor alle dokumenter, artikler og ideer kunne samles fra hele verden. Hjemmesiden skal efter planen være klar i løbet af foråret og vil fremover forhåbentlig være en hjælp for studerende, der arbejder på lokalt plan med at lave kurser i global sundhed.

Et vigtigt samarbejde med IMCC.

Det sidste år har budt på et styrket samarbejde med IMCC takket være en stor indsats fra Christian Stampes side, der var lokalformand for "Refugees & Peace" gruppen i København sidste år. Især arbejdet mod krigen i Irak har været et sammenfald af interesser for DLMK og IMCC, men også NWIP har vi samarbejdet om. IMCC har været meget hjælpsomme med at stille kontorfaciliteter og mødefaciliteter til rådighed på Panum Institutet i København og NWIP er beskrevet på IMCCs hjemmeside. Ligeledes er der informationer om IMCC på DLMKs nye hjemmeside under studentersektionen. Jeg håber meget at samarbejdet fortsat kan styrkes, da IMCC er et meget stærkt og vigtigt talerør for medicinstuderende. Samarbejdet med IMCC har åbnet døre for DLMK og skabt interesse om nedrustning og andre emner DLMK beskæftiger sig med blandt de studerende.

Alt i alt er der sket mange fremskridt på studenterfronten i DLMK. Vi har fået styrket arbejdet for atomvåbennedrustning og har formået at gøre emnet interessant for vores egen generation, men vi har også bevæget os ind i bredere arbejde for at undgå de humanitære konsekvenser af volde-

lige konflikter og krig. Som studenterrepræsentant kan jeg kun sige at jeg glæder mig til et nyt år med endnu flere aktiviteter, endnu bedre samarbejde med andre ligesindede studenterorganisationer og endnu flere aktive studerende. Kernen i rekruttering af studenter til arbejdet i DLMK,

mener jeg fortsat, er gode og velfunderede projekter og at kunne sætte nedrustning ind i en bredere sammenhæng der appellerer til unge i en verden fuld af muligheder og informationer, hvor det kan være svært at vælge hvad man skal bruge sin tid på.

Lærerige dialogmøder i Pakistans og Indiens ambassader i London

10. November 2003

I regeringskontorer er det ofte et problem ved dialogmøder, at den vi møder, bruger for megen tid til et indledende foredrag.

I London har jeg nu oplevet, at det i **ambassader** har været lettere at få en reel dialog i gang. En vigtig funktion for ambassader er at registrere, hvad der rører sig i de lande, de ligger i.

I hvert fald slap vi i de to møder helt for foredrag. Vor delegationsleder Robin Stott fra UK (Medact) gjorde det fra starten klart, at vi især ønskede dialogen, og at alt om krig og fred var relevant, især kernevåben, men ikke kun det på forhånd formelt opgivne emne: Truslen for sundheden ved projekter om "Low Yield Earth Penetrating Nuclear Weapons to Civilian Health".

Ved begge møder deltog fra vor side foruden Robin Stott kun Neil Arya fra Canada, Derman Boztak fra Tyrkiet, Zita Makoi fra Ungarn og undertegnede fra Danmark. I den Indiske ambassade derudover stud. med. Marieke Blokzijl fra Holland.

Mødet i Pakistans ambassade

Abdul Basit, som vi mødte, var nytiltrådt i London, men havde siden

1982 diplomatisk erfaring fra især Geneve (nedrustning), USA og Yemen, og fra Pakistans Udenrigsministerium.

Indledningsvis sagde Basit, at han var imod udvikling af "mini-nukes", fordi de ville øge risikoen for at kernevåben ville blive brugt i krig, og fordi de øgede risikoen for "proliferation", at en række lande ville anskaffe dem. – Men han gjorde det lige så klart, at hvis Indien laver "mini-nukes", så vil Pakistan også gøre det.

Så længe situationen omkring Kashmir er meget spændt, vil Pakistan føle sig nødt til at have kernevåben – ikke mindst fordi Indien med en 10 gange så stor befolkning har råd til at have en konventionel militær styrke, der er mange gange større end Pakistans.

Basit fremhævede, at Pakistan ved, at det ville være selvmord at angribe Indien, og at alle, incl. IPPNW, må prøve at få Indien til at forstå, at Pakistan ikke kunne drømme om at angribe Indien.

Kashmir er jo hovedproblemet. Indien fastholder, at det er indisk territorie. Siden 1998 findes der en ramme for, hvordan problemet kan forhandles/løses, incl. problemer med terrorisme.

Men siden der for et år siden var stor risiko for krig Indien-Pakistan, er dialogen helt afbrudt. Pakistan sender mange følere til Indien om forhandlinger, men p.t. svarer Indien slet ikke, sagde Basit.

Basit var enig med os i, at det er absurd, at store penge bruges på militær, når der både i Indien og i Pakistan er så mange mennesker, der sulter, og så mange, der får en alt for ringe uddannelse.

Mht. terrorisme sagde Basit, at Pakistans befolkning helt overvejende er moderate, ikke fanatiske, muslimer.

Basit vidste ikke, om Pakistans kernevåben er "on the alert", klargjort til hurtig affyring.

Neil Arya sagde, at Pakistans kernevåben vel ikke reelt giver øget sikkerhed, når militærbalancen alligevel er så skæv. Basit kommenterede det ikke direkte, men nikkede bekræftende til, at den nucleare oprustning måske mere var en politisk markering.

Jeg resumerede den svensk-amerikanske forskning i, at menneskelige fejl er uundgåelige, så risikoen for ulykker med kernevåben, for krig ved en fejltagelse, og for at terrorister får fat i brugbare kernevåben, er umulig at

forebygge, hvis ikke alle kernevåben afskaffes. En del af dette var nyt for Basit, men han erkendte disse risici som rystende, så herefter fik vi en konstruktiv dialog om sikkerhed med andre midler end våben:

”Confidence building” nævntes først af Basit selv; herefter kom dæmpen af urealistisk frygt i befolkningen. Bedre uddannelse af kvinder i begge lande enedes vi om at prioritere højt; og kontakt mellem professionelle over landegrænserne. Basit mente, at der her var en udvikling i gang, der kunne blive effektiv om 5 – 10 år. Selv havde han god, ofte venskabelig, kontakt med diplomater fra bl.a. Indien. Og han ville gerne hjælpe med kontakter i Pakistan, så vi kunne få aktiveret flere pakistanske læger i IPPNW. Nærliggende var, at engelske læger kom til at undervise mere i Pakistan. Der blev aftalt fortsat samarbejde mellem ham og Medact (UK’s IPPNW).

Vi fik i alt 75 konstruktive minutter.

Mødet i Indiens ambassade

Mødet her, med Satyabrata Pal, blev mere formelt, mindre åbent.

Pal virkede fra starten i forsvarsposition overfor IPPNW, og ved slutningen af det 70 minutter varende møde sagde han, at han ikke troede, at IPPNW kunne få de besluttende topolitikere til at forhandle med hinanden om de centrale emner: Nuclear nedrustning og fred mellem Indien og Pakistan.

I en kort indledning sagde Pal, at Indien ikke vil forhandle (med Pakistan) under trusler om terrorisme. Meningen må vel (min fortolkning) have været, at Pakistan har sagt, at det ikke kan styre/forhindre terroraktioner som protest imod, at Kashmir skal opfattes som rent indisk territorium.

Til mit resume om risici ved ”the human factor”, bemærkede Pal kun, at de ”hot lines” mellem Indien, Pakistan og Kina, der findes, nok kan forhindre en stor ”accidental nuclear war”.

Vi fik god tid til at fremføre, at befolkningerne ved for lidt om de katastrofale følger af brug af kernevåben og at

Indiens befolkning næppe er rimeligt oplyst om, at penge til militær går fra penge til sundhed, social velfærd og uddannelse. Til det sidste sagde Pal, at kvinderne står så stærkt i Indiens delstater, at det er dem der sørger for de nødvendige penge. Til det første var svaret, at vi havde ret, men at manden på gaden i London jo også var svært uvidende.

Vi var enige om, at UK i dag næppe er mere sikkert, fordi det har kernevåben. Men Pal mente, at situationen i Indien er anderledes, fordi det har så potentielt fjendtlige naboer som Pakistan og Kina. Mht. Kina er Pal nok her ikke helt afklaret, se nedenfor.

Centralt står, om Indien og Pakistan dog ikke kan forhandle i stedet for at true hinanden. Pal sagde, at Indien skam gerne vil forhandle, men at Pakistan ikke vil tale med Indien om andet end Kashmir! Altså helt modsat af, hvad vi fik at vide i den pakistanske ambassade.

Pal var historisk velbevandret. To eksempler skal nævnes:

Da Mao ville udvikle kernevåben i Kina, truede USA’s Eisenhower, via Indiens Nehru, med, at det ville få USA til at bruge kernevåben imod Kina. Mao’s svar, via Nehru, var klart: Selvfølgelig kunne USA med kernevåben dræbe 300 millioner kinesere. Men de resterende 300, af 600, millioner kinesere ville være fuldt tilstrækkelige til at destruere USA tolt. Mao fik sine kernevåben.

Eksemplet viser, hvor kynisk storpolitik kan være, med foragt for menneskeliv.

Generelt samarbejde som fredsskabende

Det andet historiske eksempel viser, at fredeligere konfliktløsning er mulig; selv om det tager tid:

I 1962 var der krig mellem Kina og Indien om et grænseområde. Indien endte med at beholde området, men i de følgende 15 – 20 år var der kold luft og ingen kontakt mellem Indien og Kina. Så begyndte begge parter at forstå, at naboer burde tale sammen om, og samarbejde om, andre spørgs-

mål end dem, man var uenige om. Efterhånden udvikledes samarbejde på en række områder, vigtigst måske det teknologiske. Relationerne bedredes gradvist. Man holdt helt op med at tale om grænsestriden. Kina har aldrig formelt opgivet sit krav på området overfor Indien; men Inderne har opdaget, at på nye kinesiske kort over Kina er området ikke mere tegnet som en del af Kina!

Pal var ikke nået så langt (måske var han det personligt, men ikke som sit lands repræsentant), at han kunne se – eller indrømme – at noget tilsvarende måtte være muligt i grænsestriden til Pakistan, om Kashmir. At vi fremhævede de åbenlyse paralleller, kan have sat noget i gang hos ham.

Afslutning

Hvis spændingerne mellem Indien og Kina er ved at være historie, behøver Indien ikke kernevåben overfor Kina mere. Og hvis Indien og Pakistan kan enes om, at grænsestriden om Kashmir over tid må løses på samme måde som grænsestriden Kina/Indien, så ophører alle officielle argumenter for, at Indien og Pakistan behøver kernevåben.

Tilbage står så kun de to uhyggelige argumenter, som sjældent nævnes åbent: At kernevåbenstater ser ud til at få en særlig ret til at være med i de fora, hvor verdens politik bestemmes, både territorielt, økonomisk og kulturelt. Og det svært afviselige: At lande, der besidder kernevåben, har mindre risiko for at blive angrebet – både med kernevåben og med andre våben.

ANTON AGGERNÆS

Efterskrift:

I følge Reuters bureau har Indiens premierminister, Atal Behari Vajpayee pr. 04.12.03. bekræftet, at han vil rejse til Pakistan til januar 2004 og deltage i et regionalt topmøde, hvilket kan medføre en bedring i forhold mellem de to rivaliserende atommagter. Dette topmøde er nok ikke en direkte følge af IPPNW's ambassadebesøg, men som bekendt kan mange dryp til sidst føre til udhuling af en sten. [Red.]

Små atomvåben mod terror

Amerikanske forskere anser nye atomvåben for troværdigt svar på truslen fra terrorister og slyngelstater.

Forskere ved USA's våbenlaboratorier kan om kort tid gå i gang med at udvikle en lang række nye våbentyper. Med stort flertal har Kongressen efter mange måneders hård debat godkendt finansiering af nye atomvåben, som skal udgøre et svar på truslen fra terrorister og slyngelstater.

Bevillingerne, som nu kun venter på præsident Bushs underskrift, kan starte den mest omfattende modernisering siden Reagan-årene af USA's atomarsenal, ophæver blandt andet et forbud mod såkaldte mini-atomvåben med en sprængkraft, som ligger under fem kiloton trotyl. Desuden skal beredskabet, som gør hurtig genopretning af prøvesprængninger mulig, forbedres.

Foruden i mini-atomvåben skal forskerne undersøge, hvordan nogle typer stråling, som opstår ved en atomeksplosion, kan forstærkes med henblik på ødelæggelse af bakteriologiske kampstoffer. Endnu et projekt gælder udvikling af våben, som kan anvendes mod underjordiske anlæg.

Mindre civile tab

Fire forskere ved Los Alamos-laboratoriet har netop fremhævet, at mini-atomvåben stærkt kan begrænse civile tab ved angreb på mål langt under jordens overflade. Kravene til bombernes kraft bliver nemlig mindre, hvis de rammer præcist og inden eksplosionen borer sig dybt ned.

Brug af sådanne våben vil være mere »troværdig«, skriver de fire forskere i en artikel, som fagbladet Comparative Strategy bringer i sin seneste udgave. Det er muligt, argumenterer de, at

modstandere ikke vil tro, at USA vil anvende sine ældre våben, som er mindre præcise og har enorm kraft, mod et lille land blot på grund af lederes adfærd. Det er altså uvist, hvorvidt de gamle våben kan lægge effektivt pres på sådanne ledere.

Artiklen af forskerne Bryan Fearey, Paul White, John Ledger og John Immele udgør den hidtil mest teknisk detaljerede, offentligt tilgængelige, redegørelse fra våbenlaboratorierne. Deres fokus er på begrænsning af civile tab og de præsenterer endog en ny betegnelse for mini-atomvåben, nemlig »reduced collateral damage« (RCD) våben (»våben med færre utilsigtede følgeskader«, red.).

Sammenligning

Blandt deres eksempler er en sammenligning af bomber på henholdsvis 50 kiloton og et kiloton. Til illustration kan nævnes, at bomben, som udslettede Hiroshima i 1945, var på 13 kiloton. Begge bomber skal udslette et mål, som befinder sig 150 meter nede i et bjerg.

Hvis eksplosionen med 50 kiloton sker på jordens overflade, vil størstedelen af effekten ramme mål på jorden. Hedeølgen vil give brandsår af 1. grad ud til en afstand af 6.000 meter og et område på 500 kvadratkilometer vil i løbet af 48 timer modtage en stråling på mindst 50 Rem – grænseværdien for skader på mennesker.

Men en bombe på et kiloton, som borer sig ned i 10 meters dybde, påvirker i ringe omfang jordens overflade med en hedeølge, og det sammenlignelige radioaktive nedfald

rammer kun et område på 30 kvadratkilometer.

Ønsketænkning

Forskernes regnestykker kan imidlertid udsættes for en del kritik. I en rapport fra Kongressens politisk neutrale forskningstjeneste, dateret 28. oktober, påpeges, at mini-atomvåben slet ikke indgår i den bevilling, som gives til undersøgelse af våben, der kan trænge dybt ned i jorden. På det felt er der givet grønt lys for tilpasning af atombomber med betydeligt større slagkraft. Rapporten påpeger også, at der i ethvert regnestykke på dette felt indgår så mange variable og ubekendte faktorer, at man endnu ikke klart kan fastslå den militære nytteværdi af Earth Penetrating Weapons (EPW).

Den danske forsker Hans Møller Kristensen, som bor i USA og er rådgiver for Natural Resources Defense Council, der ser kritisk på de nye våbenprojekter, siger til Information, at »tilhængere af atomvåben vil altid finde på nye undskyldninger for fremstilling af våben og nye opgaver«. Han tilføjer, at sprængkraften i EPW bomber ikke vil blive bestemt af, hvorvidt de skaber stort nedfald, men af hvorvidt de kan udslette et mål.

Fordi EPW bomber eksploderer nede i jorden, slynges enorme mængder radioaktiv jord op i luften, og efter nedfaldet udgør det en dræbende forurening. Senator Edward Kennedy har henvist til en beregning, som viser, at en EPW-bombe på fem kiloton, som eksploderer i nærheden af Damaskus vil kræve 230.000 dødsopfre og i følgende år adskillige hundrede tusinde nye ofre. Nedfaldet vil nå frem til det nordlige Israel. Selv en bombe på et kiloton vil i et byområde dræbe titusinder.

Kongressens bevilling giver ikke grønt lys for fremstilling af bomberne. Det vil man tage stilling til, når forskningsresultaterne er klar.

JØRGEN DRAGSDAHL,
Dagbladet Information,
24. november 2003

Höstmötet i Umeå

5-7 december 2003

Foto: K. LUNDIUS

Universitetssjukhuset i Umeå.

Vi var omkring 20 medlemmar som mött upp och togs emot på fredagskvällen vid konferenslokalen på Universitetssjukhusets barnklinik av Anneli Schmauch, Birgitta Konradsson och Annika Rydberg. Våra värdinnor hade ordnat middag: pajer (bl.a västerbottenpaj!) och en fin fräsch sallad. Kaffe fick vi också och så ryska karameller, som vår nya ryskfödda medlem Nelli Jonasson-Filippova medfört. Vid 20-tiden inledde vi vårt styrelsemöte och som vanligt blev diskussionen livlig och tog så mycken tid i anspråk att vi inte var färdiga vid läggdags utan fick fortsätta styrelsemötet påföljande morgon.

Sedan styrelsemötet avslutats på lördag förmiddag, var det dags för två forskare från FOI att tala under rubriken "Det radioaktiva hotet – hur nära är det?" Först gav fysikern Ronny Bergman oss en redogörelse för alla de strålkällor, som finns i området från Kola-halvön, Barents hav till Kara-havet öster om Novaya Zemlya: Atomdrivna ubåtar och isbrytare, förråd av radioaktivt avfall ute i det fria, kärnkraftverk (fyra på Kolahalvön, varav två hör till de allra äldsta), utrangerade ubåtar, missiler med kärnvapen på båtarna och ett stort antal fyrar drivna med radioaktiva batterier.

Själv häpnade jag över att såväl nedfallet från Tjernobyl som rester från upparbetningen i Sellafield via de ryska floderna och havsströmmarna hamnar i Karahavet!

Strålningsbiologen Björn Sandström koncentrerade sig på förhållandena i Iran. Redan på shahens tid strävade man efter att anlägga kärnkraftverk trots tillgång till egen olja. IAEA har gjort regelbundna inspektioner men inte förrän nu hittat en anrikningsanläggning i Nantaz, en anläggning för

tungvattenproduktion i Arakk och en anläggning för gascentrifugering, stor som åtta fotbollsplaner. Dessutom har Iran egna uranfyndigheter. Från iransk sida har man försäkrat att man inte har några planer på att skaffa kärnvapen. Varför har man då dolt dessa anläggningar för IAEA:s "safeguards" under så lång tid? Nu har de i allafall avslöjats, sannolikt av den iranska oppositionen. Tusentals människor måste ha varit inblandade i uppbyggnaden av dessa anläggningar.

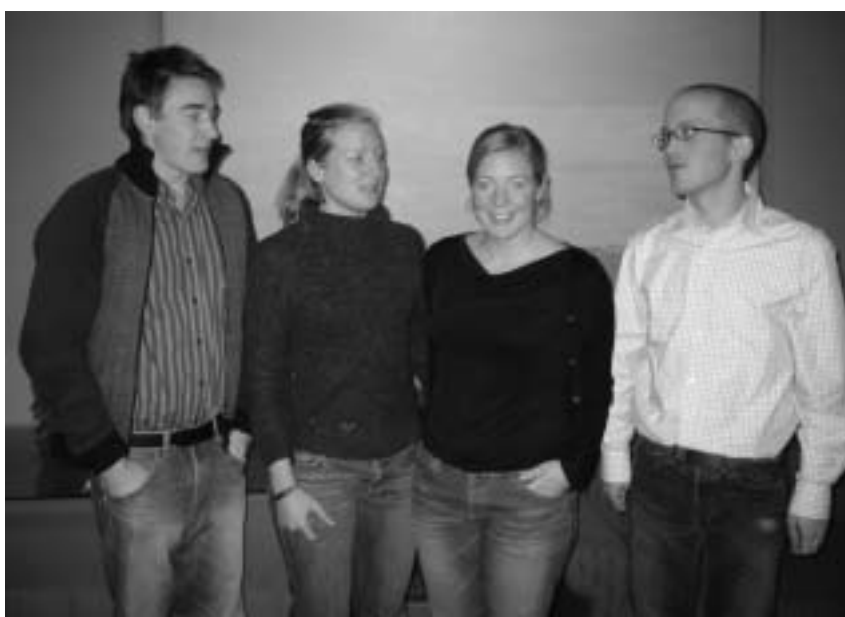

Foto: K. LUNDIUS

SLMK-studenter vid årsmötet, Richard Fristedt, Lund, Camilla Mattson och Sara Smedegård från Uppsala och John Henriksson, Linköping.

Enligt Björn har man inga bevis för att det finns ett kärnvapenprogram, men hans uppfattning är att detta inte kan ha tillskapats i fredligt syfte. (I nästa nummer av Svenska läkare mot kärnvapen kommer vi att få ett fylligare referat av dessa båda föredrag av Martin Tondel.)

I samband med lunchen gjorde vi ett besök på Umeås välkända friluftsmuseum Gammlia där man hade en stor julmarknad och en fantastisk fotoutställning av Emil Heilborns foton från åren 1922-48.

Under Frida Sundbergs ledning gjorde vi en inventering av de personella resurserna i styrelsen. På lördagskvällen åt vi så middag på den samiska restaurangen Ackjan, där man kunde

välja på läckerheter som jokmokkspanna, blåbärsmarinerad älgstek, norrländsk tjädergryta och fjällsoppa med murklor och kantareller.

På söndagen gav Gunnar Westberg oss en, som alltid, klar och initierad föredragning om kärnvapenmakterna, teknisk utveckling, proliferation och terrorism samt radiologisk terrorism.

Så följde årsmötet och det konstituerande styrelsemötet. De största förändringarna vad gäller styrelsen är att antalet ledamöter minskats från 16 till 13 och att vi nu har två vice ordföranden nämligen Mats Hogmark jämte Frida Sundberg. Syftet är att ytterligare avlasta vår ordförande sedan många år, Gunnar Westberg.

Härefter berättade paret Axensten, den svenske fysikern Peder och den ryska psykiatern Viktoria, om hur det är att bo och arbeta i Murmansk intill radioaktiva källor. Tydligt är man så upptagen av att klara sin vardag och sin försörjning, att man inte ägnar detta faktum så många tankar!

Tack snälla Anneli, Annika och Birgitta, värdinnor för ett mycket välarrangerat möte. Ni misslyckades bara på en enda punkt: Bjuda oss på strålande vinterväder och den planeerade turen med hundspann till restaurang Ackjan! I Umeå fanns inte en gnutta snö och älven gick öppen.

KARIN STENSTEDT

Rapport från möten i London och Paris

Foto: K. LUNDIUS

Vid besöket hos den ryske ambassadörens residens i London ses här f.v. Michael McCally inkommande president i den amerikanska systerföreningen PSR, (USA), Klas Lundius, ambassadör Grigory B Karasin, Liz Waterston (GB), Vladimir Popov (Ryssland), Ingo Bonde (Tyskland) o Richard Fristedt (Sverige)

Vid IPPNWs regionala möte i London den 8 november deltog ett 70-tal delegater från 21 länder. Flera av deltagarna var studenter, som även hade egna parallella aktiviteter. På mötet diskuterade man framtida satsningar och projekt, världskongressen i Beijing hösten 2004, studentaktiviteter samt ekonomin. Därtill tog man upp konflikten Israel/Palestina med diskussioner i smågrupper samt situationen i Irak. Vi var fem deltagare från SLMK: Gunnar Westberg, Klas Lundius, Richard Fristedt, Anneli Schmauch och jag.

Vid en presskonferens presenterades den nya rapport om läget i Irak som IPPNWs brittiska affiliate Medact sammanställt: *Continuing collateral damage – the health and environmental costs of war on Iraq 2003*. I ett häfte på 13 sidor redovisas uppgifter för perioden 20 mars till 20 oktober med bl.a. kända och uppskattade dödsfall och skadade bland civilbefolkning och militärer. Rapportens

huvudrubriker är: *The war and the weapons, Health and environment – impact assessment, The real cost, Reconstruction och Conclusions and recommendations*. Det finns en omfattande referenslista. Rapporten kan läsas på Medacts hemsida: <www.medact.org>.

Den 9 november hade vi gruppövningar inför dialogmötena med beslutsfattare den 10 november. Medact hade bokat in 15 besök: på UD, Parlamentet, övriga kärnvapenländers ambassader och olika medicinska myndigheter – institutioner t.ex. Royal Society of Medicine. I de olika delegationerna ingick 5-6 personer. Klas besökte Rysslands och USAs ambassader, Anneli och jag träffade främst fö-

reträdare för den medicinska professionen. Där kom samtalen att handla bl.a. om opinionsbildning när det gäller brittisk kärnvapenstrategi, om ockupationsmakternas ansvar för medicinsk service och säkerhet i Irak, om möjligheter att samverka vid påtryckningar på olika myndigheter.

Anneli och jag fortsatte till Paris i en mindre delegation under ledning av Abraham Béhar. Vi fick träffa två mycket insatta herrar på Utrikesministeriets nedrustningsavdelning. Man bekräftade att Frankrike har en nedrustningspolicy men det framgick att man inte har bråttom. Man betonade uppfyllelse och kontrollfunktioner när det gäller icke-spridning, och man talade om CD i Genève, om att arbeta

genom EU, och man uttryckte sig vara positiv till NGOs. Vi diskuterade också kärnvapenfria zoner, terrorism och förtroendeskapande åtgärder.

Det blev intensiva, intressanta dagar med både pessimism och hoppfullhet och med världsoron inpå knutarna.

Efter dialogmötena har SLMK-medlemmar under november och december i små delegationer gjort ambasaduppvaktnings på den brittiska och franska ambassaden i Stockholm och fortsatt diskussionerna kring kärnvapen med utgångspunkt från de frågor som togs upp i London och Paris.

LEONORE WIDE
SLMK Stockholm
leonore.wide@slmk.org

SLMK i samtal med David Lange

mottagare av det alternativa Nobelpriset

David Lange besökte Stockholm i december för att ta emot Right Livelihood Honorary Award 2003. I samband med besöket fick några SLMK-medlemmar möjlighet till ett informellt samtal med den f.d. premiärministern i Nya Zeeland.

Vi var tre SLMK-medlemmar, Carin Odner, Gösta Alfvén och Hans Levander, som fick träffa David Lange tillsammans med hans hustru Margrete hemma hos Gösta och Malin Alfvén. Vi fick vi höra en f.d. premiärminister som uttryckte sin tydliga besvikelse över kärnvapenmakternas dubbelmoral.

David Lange diskuterade flera orsaker till att Nya Zeeland tagit ställning mot kärnvapen. För det första finns det sedan 1960-talet en folklig antikärnvapenopinion. Provsprängningar inom Stilla havsområdet väckte denna opinion som snart fick officiellt politiskt stöd från Labourpartiet. IPPNWs medlemmar i Nya Zeeland har spelat en viktig roll när det gäller att infor-

mera om de medicinska konsekvenserna av kärnvapen. David Lange nämnde den nu bortgångne Dr Eric Geiringer, en mycket aktiv fredsarbetare, som några av oss kommer ihåg från tidiga IPPNW konferenser. Provokationer från USA och Frankrike med bland annat fortsatta provsprängningar inom Södra halvklotet är viktiga faktorer som ytterligare drev på opinionsbildningen. En stark folkopinion har betytt mycket för att politikerna skulle kunna agera kraftfullt.

Vi fick av Lange rådet att mer tydligt lyfta fram den orimliga belastningen, som vapenrustningen utövar på ekonomin, att specifikt ställa kostnaderna för kärnvapenrustningen mot bristande resurser inom sjukvård och hälsovård. Ett sätt att försöka påverka opinionen vore att bryta ner de stora siffrorna till individnivå för exempelvis USA-medborgare. "Vet du att du personligen bidrager med x antal dollar till kärnvapenrustningen?". Möjligheterna att direkt påverka politiker och säkerhetsexperter bedömde Lange som mycket begränsade. Varken en-

skilda statschefer, Canberrakommisioner eller FN har ju lyckats med att påverka ledningarna i kärnvapenstaterna.

Hur ser Lange på New Agenda Coalition (NAC) – sju staters initiativ där såväl Sverige som Nya Zeeland är med? Lange upplever inte NAC som en tillräckligt stark process; länderna är förhållandevis små, och grupperingen riskerar i viss mån att tjäna ett självändamål! Trots detta anser Lange att Nya Zeeland bör finnas kvar i processen.

Nya Zeelands kraftfulle kärnvapenmotståndare David Lange avslutade sitt tacktal i riksdagen den 8 december med följande ord:

"Vår kärnvapenfria status är ett uttryck för vår övertygelse att vi och våra vänner inom mänskligheten kan skapa de institutioner som en dag gör det möjligt att överge massförstörelsevapnen. Vi är ett litet land och vad vi kan uppnå är begränsat. Men i denna som i varje annan stor uppgift, måste vi någonstans börja".

HANS LEVANDER
Uppsala
hans.levander@slmk.org

[Läs om David Langes bakgrund och verksamhet inom kärnvapenpolitiken på Right Livelihood Stiftelsens hemsida: <<http://www.rightlivelihood.se/recipe/2003/lange.htm>>]

Olympic Truce – Den Olympiska Freden – Olympiaden i Grekland 2004

Olympiska vapenstilleståndet – en evig fredsöverenskommelse

Året var 776 f.Kr. Det var oroliga tider i det antika Grekland med rivaliserande städer i ständiga krig. Kung Ifitos från Elis försökte skapa fred och sökte sig därför till oraklet i Delfi för att få råd. Såsom mytologin berättar, får han rådet att bryta konfliktmönstret vart fjärde år genom att ersätta krigen med vänskapliga idrottstävlingar.

Ifitos söker samarbete med kungarna Lykurgos från Sparta och Kleosthenes från Pisa. De kommer överens om ett vapenstillestånd som benämns "Ekecheiria" (att räcka ut händer, att hålla händer), och att organisera de första Olympiska spelen i Olympia på Peloponnesos. Olympia låg tillräckligt långt ifrån dåtidens krigsskådeplatser och småstater för att anses som en säker plats för dessa tävlingar.

Vapenstilleståndet omfattade sju dagar före och sju dagar efter de Olympiska spelen som pågick i fem dagar, d.v.s. totalt 19 dagar. Detta tillät idrottsmännen, artister och åskådare att resa till Olympia för att delta i spelen och att återvända till sina hemorter i fred.

Det var genom dessa tidiga spel som den antika traditionen om Olympiskt vapenstillestånd, Olympic Truce föddes – ett anmärkningsvärt och effektivt vapenstillestånd som respekterades i mer än 1200 år under antikens historia.

Ur broschyren *Olympic Truce* utgiven av
*International Olympic Truce Centre –
Olympia Lausanne Athens*

IPPNW manar kärnvapenstaterna att ta atombomb-erna ur högsta beredskap

Inför de kommande Olympiska Spelen i Aten i augusti 2004 har den grekiska regeringen med utrikesminister George Papandreou som drivande eldsjäl bidragit till att lyfta fram tanken om den Olympiska Freden som en möjlighet att "fira mänskligheten samt att skapa ädelt tävlande och fredlig samexistens mellan alla folk och kulturer". Det var så det uttrycktes när de Olympiska spelen återupptogs i modern tid i Aten 1896. Förhoppningen är naturligtvis att nationer skall upphöra med våld och krigshandlingar under själva Olympiska spelen, och dessutom in i framtiden; "Konflikter upphör inte över en natt, Men om vi kan upphöra med våldshandlingar i 16 dagar, kan vi kanske göra det för all

framtid." Vissa symboliska freds-handlingar har tidigare initierats: i samband med Olympiaderna i Lillehammer 1994 kopplat till Sarajevo, i Nagano 1998 i anslutning till Gulfkriget och i Sydney med de två koreanska nationerna som paraderade under gemensam flagga.

Förenta Nationerna har i flera resolutioner sedan 1993 givit stöd för idén om Olympic Truce, nu senast i en enhällig resolution tagen den 3 november 2003: "Building a peaceful and better world through sport and the Olympic Ideal" (www.olympictruce.org).

Lovande är också att Internationella Olympiska Kommittén (IOC) i juli 2000 i samverkan med grekiska regeringen instiftade "International Olympic Truce Foundation" med operativt

kontor i Aten, och med samverkan mellan Lausanne, Olympia och Aten. Ordförande för denna stiftelse är IOCs nuvarande ordförande, den belgiske läkaren Jacques Rogge. I stiftelsen ingår flera framträdande statsmän och före detta generalsekretare inom FN.

SLMK och IPPNW vid fredskonferens i Aten och Olympia oktober 2003

SLMK/IPPNW delegater deltog nyligen vid Internationella fredsbyråns (International Peace Bureau IPB) kongress och konferens i Aten och Olympia 23-26 oktober 2003. Konferensen arrangerades i samverkan med grekiska fredsorganisationer och med stöd från grekiska regeringen under titeln: "Human Security, the United Nations, the Olympic Truce and Civil Society". Från IPPNW deltog vår pre-

sident Ron McCoy, IPPNWs eldsjäl i Grekland Maria Sotiropoulou, Douglas Alton från Canada samt från SLMK representanterna Klas Lundius, Christina Lundius och Hans Levander. Vid öppningsmötet i universitetets aula talade bland andra utrikesminister George Papandreou, IPSs dynamiska fredsarbetare Cora Weiss och IPPNWs president Ron McCoy.

Två viktiga ämnen belystes under denna välordnade konferens. För det första frågan om kärnvapen och vikten av att kärnvapen nedrustas, och för det andra den djupgående betydelsen av fredsutbildning i ett globalt perspektiv – Peace Education Global Campaign. Dessa frågor diskuterades i två av sex arbetsgrupper, resulterande i två uttalanden. IPPNW skall arbeta för att kärnvapenstaterna tar sina vapen ur högsta beredskap under de Olympiska spelen, en process som skall synas för allmänheten genom kontinuerlig monitorering på Internethemsidor. I ett andra uttalande utlovade flera deltagande organisationer att stödja Olympic Truce genom fredsaktiviteter vid bland annat skolor runt om i världen. I Olympic Truce-initiativet ingår ett fredsprogram för skolor som i början av 2004 skall förmedlas till samtliga nationella

olympiska kommittéer och utbildningsministerier. Life-Link Friendship-Schools programmet företrädde vid denna konferens av två ungdomar och två vuxna – en av dem var jag själv. Programmet har genom sin etik och sin utformning mycket stora möjligheter att bidra till att skolor i världen involveras i Olympic Truce-initiativet.

IPPNW och SLMK är med i den Olympiska rörelsen!

Jag ser sammanfattningsvis Olympic Truce-initiativet som ett mycket lovande fredsprogram, stött av en Olympisk stiftelse, den grekiska regeringens beslutsamhet och en enhällig resolution i FN. Detta initiativ måste naturligtvis sträcka sig bortom kommande olympiader, exempelvis Beijing i Kina 2008. Här finns stora potentiella resurser genom medverkan från idrottsutövarna, media och företag samt genom bidrag från freds-rörelser runt om i världen. Vilken internationell rörelse idag har större förutsättningar att nå fram till människor på alla nivåer och institutioner runt om på jorden? Utmaningen i Olympic Truce består å ena sidan i att lyfta blickarna från det defensivt nationella till ett holistiskt globalt perspektiv,

samt å andra sidan att nå fram till problemets kärna hos den enskilda människan: *To Care and Share*, att bry sig om och att enskilt känna ansvar för att fördela jordens resurser sett i ett längre tidsperspektiv. Ytterligare en utmaning är naturligtvis att klara balansen mellan idrott och politik: Kommer vissa länders olympiska kommittéer (regeringar och statschefer!), och idrottsmän/kvinnor att bojkotta framtida olympiader om fredsbudskapet blir alltför påträngande? Sovjetunionen och USA bojkottade ju under 1980-talet spelen i Atlanta respektive Moskva, vilket dock medförde att bland annat Ted Turner (CNNs grundare) initierade Good Will games i S:t Petersburg och i Seattle! Vad gäller kärnvapen är ett problem att dessa "vapen" av kärnvapenländerna betraktas som kraftiga garantier för fred! Greklands utrikesminister George Papandreou tvekar dock inte att driva en Olympic Truce med koppling till internationell fredspolitik och till För-enta Nationerna.

IPPNW är med i den Olympiska rörelsen, det Olympiska vapenstilleståndet – Olympic Truce!

HANS LEVANDER
Uppsala

Peace Education and the Olympic Truce Initiative 2004

A statement for presentation at Olympia, Greece 26 October 2003

Peace conference Athens 2003

The international conference with the theme "Human Security, the United Nations, the Olympic Truce and Civil Society" taking place in Athens 23-26 October 2003 and gathering 200 educators from peace organizations and civil society worldwide, has re-

sponded to the Olympic Truce Foundation appeal with the following proposals and commitments.

Peace Education

We, inspired conference delegates and concerned educators, propose the topic of Peace Education to be included into the Olympic Truce initiat-

ive 2004. We understand that Peace Education should address the dimensions of *Peace with Oneself*, *Peace with Others*, and *Peace with Nature*. We propose that Peace Education should be part of all formal and informal education sectors in a society aiming at constructive and non-viol-

(forts sid 18)

Den antika olympiska stadion i Olympia, varifrån längdmåttet 1 Stadion (192,3 m) härstammar. Här uppvisar sista heatet av fredskonferensens deltagare stillöping i bästa samförstånd.

SLMK/IPPNW i Olympia och Aten

Den grekiska regeringen och presidenten George Papandreu har utnämnt den skarpögda eldsjälens bidrag till fredskonferensen om den Olympiska Truce. Konferensen i Olympia och Aten avslutades med en kärnvapennedrustningsutbildning. IPPNW deltog i den olympiska Truce". Läs Hans Levanders rapport från den 16.

Hans Levander SLMK känner på den olympiska flaggans kvalitet vid besök på Olympic Truce Centre i Aten. Bredvid Hans står sekreterare Christine.

Guidning inom det olympiska området i Olympia. Den skarpögde kan bland konferensdeltagarna finna Christina Vigre Lundius, Ron McCoy och Klas Lundius från IPPNW/SLMK

IPPNW Olympia Athen

en med utrikesmi-
neou som drivande
att lyfta fram tan-
Freden. Vid en kon-
en i oktober disku-
ustning och global
deltog och är nu
rörelsen "Olympic
anders artikel på si-

IPPNWs president Ron McCoy talar vid invigningsceremonin engagerat om vikten av kärnvapennedrustning.

Konferensens invigning i Universitetets aula. Greklands utrikesminister och initiativtagaren till Olympic Truce, George Papandreou (andra personen från höger i första raden).

Foto:
HANS LEVANDER

På olympisk mark. Nära denna plats tänds den Olympiska elden. Klas Lundius, Maria Sotiropoulou, Ron McCoy och Hans Levander.

(forts från sid 15)

ent relations within these three dimensions. Such a Peace Education concept will include specific topics like: Human security, Human rights, Cross-cultural understanding, Conflict resolution, Constructive collaboration, Safeguarding the environment, Sustainable development, Information Technology.

Ethics

We, delegates to this conference, recognize that Civil Society and Individual Citizens worldwide should listen to and benefit from the ethics of the Olympic Games, such as respect for others, cross-cultural confidence building, fair play and how to follow outlined rules and laws.

Proposal for the Olympic Truce website

One of the core workshops at the conference discussed how the topic of Peace Education could approach and be part of the Olympic Truce program. In Olympia we are inspired to propose that Peace Education as part of a Culture for Peace could have a website link highlighted on the <www.olympictruce.org>. Such a link would link further to internationally recognized peace education programs, some of which have been discussed at the conference. If the Olympic Truce foundation finds this proposal attractive, we will be glad to assist immediately for implementation.

Conference commitments

In accordance with "activating a Culture of Peace through Sport and the Olympic Ideal", we will recommend and promote some specific peace actions to take place worldwide at schools and elsewhere in societies. Such actions include a "Get on the Move" action inviting youth and adults to undertake physical activity events during the Olympic Games period. "Mens sana in corpore sano"

(A healthy spirit in a healthy body) is a supportive precondition for a lifestyle in accordance with a global citizenship. In areas of violent conflict and warfare, or regions at risk of escalating into violent conflicts, we recommend, aside from an Olympic Truce and Cease-fire, that training in conflict resolution skills should be introduced as well as constructive collaboration programs. (The proposed website as discussed above will be helpful for finding relevant programs for such actions).

We also commit ourselves to promote the Olympic Truce Initiative individually and through our organisations. Promotion through teachers' organisations, national educational institutes, national and international school-networks are but some examples of such promotion.

Beyond Athens

Peace actions and campaigns could preferably take place worldwide during the ongoing Olympic Games in Athens August 2004, and then be followed by an ongoing activity that will continue beyond next Summer Olympic Games taking place in Beijing China 2008. The ultimate and common goals must be to abolish war-

fare as an outdated method to solve human conflicts and also to safeguard the Earths limited resources for future generations within the concept of sustainable development.

Olympic Athletes

We realize the positive reinforcing values of involving the Olympic athletes into an Olympic Truce initiative. We thus express willingness to support such an involvement within our national capacities. We can contact athletes through our National Olympic Commissions in order to discuss how they could be Olympic Truce ambassadors for national Peace Education programs in connection to as well as after the Olympic Games.

In summary

We, the delegates of the conference "Human Security, the United Nations, the Olympic Truce and Civil Society" taking place in Athens and Olympia Greece October 2003, express our sincere willingness to be part of and to promote the Olympic Truce program, with a specific focus on Peace Education as a core element related to the Olympic ideals.

*Athens and Olympia, Greece
Close to the United Nations Day
24 October 2003*

The delegates participating in the conference workshop on "Peace Education, Building a global Campaign" report by Hans Levander MD – workshop presidium.

The conference is arranged by the IPB (International Peace Bureau – Geneva) and KEADEA (Movement for Peace, Human Rights, Communication & Development – Greece) and other Greek peace organisations.

**International Conference
Athens : 23 - 26 October 2003
organised by the Movement for Peace, Human Rights,
Communication and Development (KEADEA)
with the cooperation of the International Peace Bureau**

Human Security : The United Nations, the Olympic Truce and Civil Society

**An IPPNW Statement to the Olympic Truce Initiative
Athens, Greece – 2004**

It is an honour and privilege to speak on behalf of physicians from Canada, Greece, Malaysia and Sweden, representing International Physicians for the Prevention of Nuclear War, at the international conference on *Human Security: The United Nations, the Olympic Truce and Civil Society*, taking place in Athens on 23 - 26 October 2003.

As part of the Olympic Truce initiative and in accordance with the Olympic ideals, IPPNW will approach the heads of all the nuclear weapons states to urge that they not only take all nuclear weapons off high alert during the Olympic Games in August next year, but also to make de-alerting a permanent feature of efforts towards nuclear disarmament.

Through their worldwide network, IPPNW physicians and medical students will also make representations in their own countries to the ambassadors and other decision-makers of nuclear weapon states, declared and undeclared – the United States of America, Russia, the United Kingdom, France, China, Israel, India and Pakistan.

This IPPNW initiative will be continuously monitored and reported on the IPPNW website during the year 2004, so that people all over the world will be made aware of the continuing threat of nuclear war from thousands of nuclear weapons still in existence.

Keeping nuclear weapons on high alert must be seen as highly irresponsible and dangerous, as it could result in a nuclear war by accident. It is an anachronism and a contradiction in an interdependent world where all people desire peace, cooperation, coexistence, and the resolution of conflict through dialogue. In addition, IPPNW will continue to work for nuclear disarmament and make efforts to stop the development of new nuclear weapons and the resumption of nuclear testing.

IPPNW welcomes the Olympic Truce and considers it an honour to be associated with this meaningful initiative.

Signed: *Dr Ron McCoy*
President, IPPNW

”Öknen blommar av atomer”

Längs Las Vegas Strip serverades ”atomic cocktails”. Barpianisten på Desert Inn hade stora framgångar med ”Atomic Bomb Bounce” och på Rat Packs populära tillhåll, Sands Hotel, utsågs ”Miss Atomic Bomb”, en skönhetsdrottning i en baddräkt dekorerad med ett svampmoln.

Ett halvt sekel senare är den naivt patriotiska entusiasmen i Las Vegas borta. Istället öppnas portarna till ett museum för att skildra vad som hände vid den amerikanska testplatsen för kärnvapen, tio mil nordväst om staden.

”Provsprängningarna är ett kontroversiellt ämne, men vi hoppas att museet ska bli både en plats, där vi kan visa hur testerna gick till, och ett forum där vi kan utbyta åsikter om dem,” säger Art Wolf, antropolog och chef för det nya museet.

”Många människor är oroliga för att området fortfarande är farligt, att radioaktiviteten har nått grundvattnet, liksom att testerna ska återupptas,” fortsätter Art Wolf.

Entrébiljetten köper man i en kopia av ett av de säkerhetskort som fanns vid ingången till testplatsen. Väl inne kan man bland annat studera hur de atmosfäriska testerna genomfördes. Man kan också vandra i en kopia av en av de tunnlar som användes för de underjordiska provsprängningarna efter 1963. Energidepartementets stora arkiv med tidningslägg, dokument, fotografier och filmer från testerna ligger i anslutning till museet.

Ett av museets hundratals föremål är den stora ”kängurustyltan”, som ligger i en monter. Ett sjukantigt mätinstrument hämtat från Fizeau-testet den 14 september 1957. Testet fick sitt namn efter den franske fysikern Fizeau. ”Det som gör det testet unikt är att direkt under *ground zero* (nollpunkten) låg bunkern med det här in-

strumentet, som bland annat mätte sprängkraften,” säger Bill Johnson som själv kallar sig en kalla krigets arkeolog. Instrumentet kallas ’kängurustylta’ därför att det var monterat på en jättelik stålfjäder för att absorbera tryckvågen från detonationen, och klara av stötarna medan det registrerade informationen.

”Ursprungligen fanns det också en hel del andra instrument i bunkern, bland annat oscillografer och oscilloskop, men de var försvunna när vi undersökte bunkern förra hösten. Kanske för att användas i andra tester.”

”Vi skickade först ned bland annat en videofilmare och en strålskyddingenjör för att mäta eventuell radioaktiv strålning, men det fanns ingen strålning där nere. Och därför är det helt tryggt att också ställa ut mätinstrumentet här på museet.”

Bechtel betalar

”Flertalet av Las Vegas invånare bodde inte här då testerna pågick. De vet ganska litet om vad som skedde där ute i öknen,” säger Troy Wade, före detta testchef på *Nevada Test Site*.

”Tiotusentals människor arbetade på testplatsen. De arbetade hårt, och hade riskfyllda arbetsuppgifter som bidrog

till vår nationella säkerhet. Den här delen av Nevada var verkligen en viktig del av det kalla kriget, och det vill vi att människor ska lära mer om.”

En del av de 75 miljoner kronor som museet kostat har, tack vare senator Dina Titus, kommit från delstaten. ”Jag betraktades som energidepartementets fiende, eftersom jag var så kritisk till testerna,” säger senator Titus. ”Nu när de federala myndigheterna är beredda att visa större öppenhet, då de tagit bort hemligstämpeln på en stor mängd dokument, vill jag också göra mitt bästa.”

Delstaten beslutade bland annat att sälja en speciell, dekorativ registreringsskylt för bilar (se bild på baksidan). När skylten utformats med ett

”Känner jag mig illa berörd att människor skadades av testerna? Ja, det gör jag. Anser jag att vi som nation gjorde rätt? Absolut. Vi hade inget val,” säger Troy Wade som under femtiotalet var chef för provsprängningarna på testplatsen i Nevada.

jättelik svampmoln stoppades den dock av guvernören. ”Det var nog en mindre bra idé, men vi kan säkert modifiera utseendet på den,” tillägger Dina Titus, som till vardags är professor i statsvetenskap på universitetet i Las Vegas.

Är det ett problem att en del av museet har finansierats av de företag som bedrivit testerna i Nevada, till exempel Bechtel?

”Nej, det är det inte,” svarar Art Wolf. ”De är beredda att ge tillbaka litet av de pengar som de tjänade på sin verksamhet, men de har inget inflytande över innehåller i utställningarna. Det har till exempel varit mycket viktigt för de indiannationer som vi samarbetar med. De vill gärna berätta om sin syn på testerna, men har varit oroliga att de inte skulle få höra sin röst hörd. Vi har garanterat dem att ingen tredje part har något inflytande över det material de vill bidra med till utställningarna.”

”Det är alltid riskabelt när allmänna och privata intressen ska samarbeta,” tillägger Dina Titus, ”riskabelt att de som vunnit ekonomiskt vill att deras syn på verksamheten ska framstå tydligt. Därför är det utmärkt att det är ett av *The Smithsonian** 129 filialmuseer. Det ger oss trovärdighet, och att vi får en styrelse med flera oberoende forskare och kritiker som jag själv, så att allmänheten har insyn,” säger senator Titus.

Matsäck för atomturister

När testplatsen öppnades 1951 gav den status till delstaten. ”Allt vi hade dessförinnan var prostitution, spel och dobbel. Och öknen,” säger Dina Titus. ”Det gav också en hel del permanenta arbetstillfällen och investeringar. Så under 1950- och 60-talen var testplatsen en viktig del av Las Vegas ekonomi.”

”När jag flyttade hit 1958, var den lilla staden Mercury vid testplatsens ingång den tredje största staden i delstaten,” minns Troy Wade.

Den dåvarande guvernören i Nevada, Charles Hinton Russel konstaterade förnöjt i början av 1950-talet: ”Nu blommar öknen av atomer!”

”I början stödde allmänheten verkligen testerna,” säger Dina Titus. ”Hotellen erbjöd färdigpackade matsäckar för de turister som ville åka på utflykt för att tidigt i gryningen få se svampmolnen.”

Men efter några år förändrades människors inställning. Inte minst efter den smutsiga testserien Upshot-Knothole på våren 1953, som kulminerade med ”Shot Harry”, den trettiotvå kiloton stora testladdning som snart fick smeknamnet ”Dirty Harry” sedan det radioaktiva svampmolnet drivit långt in över närliggande delstater.

”Vi utsatte inte medvetet någon för radioaktiv strålning,” säger förre testchefen Troy Wade, som under 1980-talet lämnade tjänsten som testchef i Nevada, och utsågs till vice energiminister med övergripande ansvar för hela USAs kärnvapenkomplex.

”Vi gjorde vårt bästa för att undvika det, men det är alldeles klart att människor utsattes för radioaktiv strålning inte minst från de atmosfäriska testerna. Jag anser att de människor som skadades bör få kompensation, även om det är mycket svårt att bevisa sam-

bandet mellan testerna och de skador som människor har uppvisat.”

Om nu människor skadades och avled som en följd av testerna – var det ett pris värt att betala för den nationella säkerheten?

”Jag tycker det,” säger Troy Wade. ”Det var alldeles klart att Nazi-Tyskland höll på att utveckla kärnvapen, och du kan bara föreställa dig vad som hade kunnat hända om de hade hunnit före oss. Och vad som kunnat hända om Sovjetunionen fått bomben före oss.”

”Det här landet gjorde vad det var tvunget att göra. Jag känner inte till någon verksamhet som är riskfri. Det fanns definitivt risker med att utveckla kärnvapen. Människor skadades, människor utsattes för radioaktiv strålning. Känner jag mig illa berörd för det – ja, det gör jag. Anser jag att det här nationen handlade rätt? Absolut. Vi hade inget annat val!”

CLAES ANDREASSON
Los Angeles

* *The Smithsonian Institution*: statlig amerikansk naturvetenskaplig och antropologisk forskningsinstitution.

I en bunker under det 150 meter höga tornet vid Fizeau-testet 1957 fanns ett antal mätinstrument, bland annat denna sjukantiga mätverktyg som arkeolog Bill Johnson och industrihygienist Angela Ray bärgat för det nya museet.

När Gary Powers föreläser för gymnasieelever om kalla kriget och U-2-incidenten, möts han ofta av tomma blickar. "De tror att jag har kommit för att prata om rock-bandet," säger Gary Powers.

"Min pappa var i första hand pilot. Det var det han tränats för, han älskade att flyga. Men de uppdrag han flög gjorde honom till spion," säger Gary Powers, son till U-2-piloten som den 1 maj 1960 sköts ned av en rysk missil. "När han stoppade om mig om kvällarna brukade jag fråga hur högt han flög. Och han svarade alltid: "Inte högt nog!"

De amerikanska spaningsflygningarna blev en symbol för det kalla kriget mellan de båda stormakterna. Flygningarna hade inletts redan 1956, och efter ett kortare avbrott återupptogs de på våren 1960 strax före ett planerat toppmöte i Paris mellan USA, Sovjetunionen, Frankrike och Storbritannien.

"Efter sju dagars förhör, stormade KGB-officerare in i min pappas cell med ett exemplar av New York Times. De kastade den i hans ansikte och skrek: "Du har ljugit för oss. Du sa att du tränades i Arizona, men i tidningen står det att du fick din utbildning på Area 51 i Nevada," berättar sonen Gary Powers.

"Det är lika bra att du berättar allt, vi får i alla fall reda på det i den västerländska pressen, skrek de till honom. Så min pappa berättade sanningen när

Kalla krigare

En är son till en amerikansk flygspion. Den andres fader var sovjetisk ledare under det kalla kriget när det var som kallast. Fyrtio år efter U-2-incidenten och Kubakrisen, möts de i Las Vegas.

Nikita Chrusjtjov ansåg att Sovjetunionen bara behövde femhundra missiler. "Istället för att bygga fler, borde vi producera konsumtionsvaror för att göra människors liv bättre," säger hans son Sergei.

han visste att de kunde bekräfta uppgifterna i media, vilket gav honom trovärdighet. Och han ljög när han visste att det inte fanns någon möjlighet för dem att kontrollera fakta."

Gary Francis Powers hölls fängslad i två år, innan han utväxlades mot den tyskfödde Rudolf Abel.

"Jag tycker att han gjorde rätt," säger Gary Powers. "Han sa alltid att om han var tvungen att göra om allt en gång till, skulle han göra på precis samma sätt. Trots kritiken i amerikansk press, talet om att han avslöjat hemliga uppgifter, visste han att han handlat rätt. Och det anser jag också."

Open skies

Några år tidigare, vid fyrmaktsmötet i Genève 1955, hade den amerikanske presidenten Dwight D. Eisenhower presenterat sitt förslag om *open skies*, som skulle ge länderna möjlighet till omfattande spaningsflygningar över varandras territorier. Men den sovjetiske ledaren Nikita Chrusjtjov vägrade att gå med på det amerikanska förslaget.

"Vi visste att vi var mycket svagare än USA och att vi vid den tidpunkten inte hade några möjligheter till vedergällning," säger hans son Sergei Chrusjtjov.

tjov. "Vi visste också att USA hade planer på ett anfall mot Sovjetunionen, så min pappas position var att hota amerikanerna till döds. Han sa att Sovjetunionen producerade missiler som korvar. Men han ville inte ha några inspektioner, för då skulle Amerika se att det inte fanns några korvar. Och inga missiler."

"Nej, Sovjetunionen hade inget att dölja," tillägger Gary Powers. "Det var just detta som gjorde att de motsatte sig *open skies*-förslaget."

"Under min pappas sista tid vid makten, vid mitten av 1960-talet, sa han att nu var vi starka nog att kunna tillåta dem att flyga över vårt territorium, och göra vissa inspektioner. Då skulle de kunna bekräfta att vi var starka nog att förgöra dem," säger Sergei Chrusjtjov.

"Den sovjetiska militären räknade ut att det skulle räcka med 300 interkontinentala robotar för att förgöra den amerikanska ekonomin. Och USA gjorde ungefär samma bedömning. Det var grunden för min pappas politik, att vi inte behövde mer än 300–500 kärnvapenmissiler," säger Sergei Chrusjtjov. "Och när militären började producera tusentals robotar, sa min pappa 'Nej, vi ska inte slösa med

våra resurser. Vi borde investera pengarna i att tillverka konsumtionsvaror för att göra livet i Sovjetunionen bättre.’ ”

När kalla kriget var som kallast

De första åren på 1960-talet innebar en bottenivå i förbindelserna mellan de båda stormakterna. Det planerade toppmötet i Paris blev det första offret.

”Öst-västkonferensen har misslyckats. Misslyckats innan den egentligen börjat. Och den misslyckades av ett skäl, och ett skäl allena; att Herr Chrusjtjov insisterat på att USAs president, som ett villkor för att ryssarna skulle delta i konferensen, skulle gå med på det mest förödmjukande villkor; att be om ursäkt för den senaste och de tidigare överflygningarna över ryskt territorium. Det fanns förstås aldrig en chans att Mr Eisenhower skulle gå med på ett sådant villkor,” rapporterade Thomas Cadett för det brittiska radiobolaget BBC i maj 1960.

”Om fyrmaktsmötet i Paris hade blivit en framgång, om Eisenhower, Chrusjtjov, de Gaulle och Macmillan kommit överens, hade kanske kalla kriget kunnat börja tina. Kanske hade det kunnat bereda väg för öppnare relationer mellan Sovjetunionen och Amerika mycket tidigare än vad som nu skedde,” säger Gary Powers. ”Om min pappa aldrig skjutits ned, och Parismötet blivit en succé, hade kanske både invasionen av Grisbukten och Kubakrisen kunnat undvikas.”

”De första åren på 1960-talet är kulmen på kalla kriget, det var då spänningarna var som störst,” säger Gary Powers.

”När USA fann missilerna på Kuba, resulterade det i en känslomässig storm i Amerika,” säger Sergei Chrusjtjov. ”Men det var aldrig någon riktig kris. USA hade en sådan militär övermakt. Ingen trodde att Sovjetunionen skulle inleda ett krig, det fanns inga sådana planer. I Sovjetunionen rådde ingen panik. Vi hade genomlevt andra världskriget och förstod att ingen skulle överleva ett kärnvapen-

krig. Min pappa kände ingen panik, han visste att om kriget verkligen skulle bryta ut fanns ingen bunker där han kunde överleva.”

Ett nytt kallt krig

Under tio år, 1958-68, arbetade Sergei Chrusjtjov med att utveckla det sovjetiska robot- och rymdprogrammet, han deltog bland annat i tillverkning av kryssningsmissiler. Därefter har han skrivit flera böcker om sin far, och sedan åtta år är han amerikansk medborgare och forskare vid Thomas Watsoninstitutet för Internationella Studier vid Brownuniversitetet i Providence, Rhode Island.

Förändrades din faders syn på kalla kriget, frågar jag Sergei Chrusjtjov när vi träffas i Las Vegas.

”Nej, det tror jag inte. Det var den rådande politiken, att föra fram vår nation på världsscenen. Och vi blev en stormakt 1962. Det var hans målsättning – varför skulle han ändra uppfattning om det? Han ansåg att han gjorde ett bra jobb, och det gör jag också.

Det brukar sägas att kalla kriget tog slut med Berlinmurens fall och upplösningen av Sovjetunionen, men det har de båda sönerna av det kalla kriget delvis olika syn på:

”Jag har i många år sagt att vi lever i ett nytt kallt krig,” säger Gary Powers. ”Det är en mycket farligare tid i världen nu. Attentaten den 11 september visar hur sårbara vi är. Tidigare visste vi vilka våra fiender var, nu kan vi utsättas för attacker från terroristgrupper.

”Det är klart att kalla kriget är över,” invänder Sergei Chrusjtjov. ”Det var positionen mellan två supermakter. Nu har vi en stormakt som tror att den kan kontrollera världen. Men alla dessa vapen som Amerika producerar tror jag kommer att bli värdelösa. Det blir istället den ekonomiska konkurrensen som kommer att ta över. Och den första riktigt stora konkurrenten till USA tror jag kommer att bli det förenade Europa.”

”Jag tror att Amerika gör ett stort misstag när man nu attackerar små skurknationer som Irak,” fortsätter

han. ”Om jag var amerikansk president skulle jag inte ligga sömlös över Saddam Hussein, utan istället skapa en ekonomisk union mellan Nord- och Sydamerika som kan ta upp konkurrensen med Europa.”

Upprustningen av stormakternas kärnvapenarsenaler var ju så förknippad med det ”gamla” kalla kriget. Om det nu är över, innebär det också att vi får se ett slut på kärnvapeneran?

”Det tror jag inte kommer att ske under min livstid,” säger Gary Powers. ”Om hundra år kanske vi effektivt kan ta tillvara energin från solen och vinden, vilket skulle göra att vi kan pensionera fossila bränslen och kärnkraft för gott. Och då kanske vi också leva utan kärnvapen.”

”Jag tror att kärnvapeneran är döende,” säger Sergei Chrusjtjov. ”President Bush har varit en svag president, som inte vågat säga ifrån till militären. De säger till honom att de vill ha än det ena, än det andra vapnet. Eftersom jag själv konstruerat sovjetiska missiler, vet jag precis hur de resonerar: Att det här vapnet skulle ge gagna nationens säkerhet. Men i verkligheten är de värdelösa. Varför behövs de här nya minikärnvapnen som ska slå sönder underjordiska bunkrar? Om man låter diktatorn sitta i sin bunker tills han ger upp, behövs ju inga kärnvapen.”

”Med min egen erfarenhet inom det antibalistiska försvaret, känner jag väl till det amerikanska missilförsvarssystemet som just nu byggs i Alaska. Men det är ju precis som att gå till butiken och köpa ett paraply. När det börjar att regna, och man fäller upp sitt paraply, upptäcker man att det är fullt av hål. Precis så är det med det amerikanska missilförsvaret också, bara ett slöseri med pengar, och ett sätt att lura den amerikanska befolkningen att känna sig trygga.”

”Jag tror att kärnvapnen är på väg ut, men det kommer nog att ta litet tid,” säger Sergei Chrusjtjov.

CLAES ANDREASSON
Los Angeles

Några av deltagarna på *International Training on Refugee Health*.

Internationellt studentmöte i Peshawar

Marie Fornstedt rapporterar från ett möte om flyktingfrågor och kärnvapenedrustning

I slutet av augusti åkte jag till Pakistan för att delta i *International Training on Refugee Health*. Konferensen anordnades av IFMSA (International Federation of Medical Students Association) och hölls i Peshawar, en stad nära den afghanska gränsen. Det var ett sex dagar långt program späckat med föreläsningar och grupparbeten. Jag åkte dit dels för att jag arbetar med flykting- och fredsfrågor inom IFMSA och IPPNW, dels som medlem i SLMK för att följa upp den del som handlade om konfliktlösning och kärnvapen och som SLMK var med och sponsrade.

Vi var ungefär 75 deltagare. De flesta var från olika städer i Pakistan och resten från Indonesien, Australien, Danmark, USA, Nigeria och Sverige. De internationella studenterna hade tidigare erfarenhet av arbete med flyktingar medan det var någonting nytt

för de flesta av de pakistanska deltagarna. Jag var överraskad över att så många diskuterade ämnet för första gången och att så många kom dit för att de fick en gratis resa och ett diplom. De första dagarna upplevde jag detta som någonting negativt, men sedan skedde en ordentlig förändring. Alla studenter var mycket aktiva och intresserade av ämnena som togs upp och i slutet av veckan kunde de allra flesta tänka sig att arbeta med flyktingar när de var färdigutbildade, någonting de aldrig ens funderat över förut.

Konferensen handlade alltså framför allt om vård av flyktingar och vi lärde oss mycket inom detta breda område. Både lokala och internationella föreläsare var inbjudna. De hade stor erfarenhet och de flesta var mycket inspirerande att lyssna på. Vi besökte också ett afghanskt flyktingläger. Det var

intressant, och det kändes viktigt att få se i verkligheten hur ett flyktingläger fungerade, prata med dem som bodde där och besöka en hälsocentral, efter all teori vi fått lära oss. Samtidigt kändes det konstigt att komma dit på besök, titta runt lite och åka därifrån igen ... Förhoppningsvis kommer flera av oss att någon gång återvända dit eller på något annat sätt arbeta med flyktingar och då ha nytta av våra erfarenheter och göra ett bra jobb. Huvudsyftet med mötet var att få människor intresserade av detta inför sina framtida yrkesliv.

Ett av målen med konferensen var att stärka IFMSA Pakistan och det målet nåddes verkligen. De hade gjort ett kanonjobb med att arrangera detta och har lärt sig mycket av det och många verkade sugna att fortsätta jobba tillsammans.

Ett annat mål med konferensen var att få studenter intresserade av att arbeta för nedrustning av kärnvapen och diskutera konfliktlösning. Flera delar av programmet berörde dessa ämnen.

En läkare föreläste om medicinska konsekvenser av ett eventuellt kärnvapenkrig. Man visade en dokumentär om Pakistans och Indiens kärnvapensituation. Det var även en paneldebatt om konfliktlösning med professor Tipu Sultan (IPPNW eller som de kallar sig Pakistan Doctors for Peace and Development), en advokat och en journalist. Efter detta blev det en livlig diskussion med studenterna som drog ut två timmar över tiden.

Kashmir-konflikten väckte många starka känslor och stort intresse. Många sade att det var Indien som startade konflikten och att det var deras fel, men det verkade ändå finnas en vilja att lösa konflikten och förbättra relationerna mellan pakistanier och indier. Ett par av studenterna hade i våras medverkat i ett utbyte med Indiska studenter och hade fått goda kontakter med dem. De berättade om sitt möte med stor entusiasm och jag är säker på att projekt som detta är mycket viktiga för att nå det långsiktiga målet – fred.

När det gäller kärnvapen frågade man sig varför Pakistan skulle göra sig av

med kärnvapen så länge Indien har det. Att ha kärnvapen är någonting många är stolta över och ser det som en trygghet. I Peshawar hade man t.o.m ett monument över landets kärnvapen. Att kärnvapen har en stabiliserande effekt som tvingar människan att förhandla på ett fredligt sätt istället för att starta krig kom upp som ett argument för att ej nedrusta. Många har aldrig ens sett nedrustning som ett alternativ förrän nu.

Någonting som fick alla att reagera var påståendet att staten av 100 rupier lägger 48 på militären och 38 rupier går till att betala lån, som ofta kommer från köp av vapen. Av budgeten går 0,6% till sjukvård och 2,3% till utbildning. Denna prioritering gjorde många upprörda.

Journalisten som medverkade i paneldebatten uttryckte det så här:

”Du kan förstöra ett land på två sätt, genom en atombomb eller genom att satsa alla pengar på kärnvapen”.

Medicinska konsekvenser av kärnvapen hade man inte tidigare diskuterat. Frågan väckte i alla fall mångas intresse och bland annat kom idén upp att starta en lokal studentgrupp i Lahore som ska arbeta med att sprida information om det.

Ali Afridi, en pakistansk deltagare, presenterade Nuclear Weapon Inheritance Project och berättade om mötet i Moskva. Sadia Shedish sade även några ord om att hon är med och arrangerar nästa dialogmöte i Pakistan. Jag berättade också lite om detta projekt och om studenternas möjligheter att delta vilket väckte stort intresse.

Det är få, ungefär tre studenter, som arbetar med kärnvapenfrågor i Pakistan just nu. De sade att de räknar med att få något slags problem för att de arbetar med dessa frågor. IPPNW i Pakistan och Indien har fått byta namn på sin organisation efter att ha blivit hotade men studenterna tvekar ändå inte med att fortsätta sitt arbete. Förhoppningsvis kommer dialogmötet i november att stärka organisationen.

Att besöka Peshawar var en mycket annorlunda upplevelse, inte bara för mig utan även för många av de pakistanska studenterna, då de kom från storstäder i andra delar av Pakistan. I Peshawar hade man en mycket annorlunda kultur mot vad vi är vana vid. Maten, kläderna, dofterna, miljön, de vackra bussarna, poliseskorten, gästvänligheten m m gjorde denna konferens till någonting mycket speciellt som jag kommer minnas länge, länge.

Text och foto:
MARIE FORNSTEDT
Umeå

Besök i ett Afghanskt flyktingläger i Pakistan.

Kyoto, inte bara avtal och konferenser ...

**Richard Fristedt och Anna Hellman
rapporterar från en IPPNW-konferens i Japan**

I början av oktober representerade vi två, Anna Hellman och Richard Fristedt, SLMK vid *The 4th Conference of IPPNW North Asia Region – Aiming for détente and Nuclear Disarmament in North-East Asia*. Syftet med vårt besök i Kyoto var att bjuda in till deltagande i två projekt: Dialogue with Decisionmakers och Nuclear Weapons Inheritance Project. Dessutom ville vi diskutera den kommande Beijing-konferensen och få igång en ny kampanj mot kärnvapen, eventuellt tillsammans med initiativet Mayors for Peace.

Mötet hölls i Kyoto, Japans kulturella och religiösa huvudstad. Under kriget utsattes den inte för bombningar i samma omfattning som t.ex. Nagasaki, Hiroshima eller Tokyo, och har därför kvar sina tempel, palats och trädgårdar. De japanska trädgårdarna är någonting som många hört talas om men aldrig sett i verkligheten. Det är en konstform och det är ett imponerande arbete som trädgårdsmästarna lägger ner på att ansa grenar och göra finurliga sandmönster. Alla de tempel som man förut sett på bild visade sig vara precis så imponerande som man tänkt sig. Dock var de något mer robusta än väntat, med ganska grovhuggna stockar som håller för väder och vind. Även de gracilt uppåtsvängda taken var vid närmare betraktande ganska stadiga, med många på varandra liggande plankor för att få till den typiska formen.

Alternativ till Bushs krig mot terrorismen

Den nordasiatiska regionen domineras av Japan. Från den internationella föreningen deltog bl.a. IPPNWs pre-

sident Ron McCoy), Ian Maddocks (Chairman of the Board) samt Michael Christ (Executive Director). Med på mötet fanns även presidenten i Physicians for Social Responsibility (PSR), Robert Gould från Kalifornien. Dr. Gould presenterade en pamflett med titeln *S.M.A.R.T. security*, när han höll sitt föredrag "PSR's View of the Dangers Posed by the Bush Administration". Akronymen SMART betyder Sensible Multilateral American Response to Terrorism". Den står för en enad och stark PSR-strategi med ett alternativ till den amerikanska regeringens krig mot terrorismen. Kampanjen riktar sig till den amerikanska allmänheten, något som IPPNW borde ha jobbat mer på tidigare, men som på hemmaplan kanske bäst görs av PSR självt. Hur viktigt det är att uppmärksamma detta har vi ofta fått höra från bland annat senatorer i samband med dialogmöten. Dessa hävdar nämligen att de inte vågar ta upp frågor som inte diskuteras av allmänheten av rädsla för att inte bli omvalda. (Mer information om kampanjen på <www.psr.org>.)

Kineser bjöd in till Beijing 2004

Med på konferensen fanns den kinesiska gruppen med Dr. Lu Rushan i spetsen. Han inbjöd alla till IPPNWs 16:e världskongress, som kommer att hållas i Beijing 16–19 september 2004. Kongressens utseende börjar utkristallisera sig. SLMK kommer att jobba hårt för att få starkare fokus på kärnvapenedrustning, vilket kan vara problematiskt när många starka viljor inom en federation skall enas. En kort presentation gavs även av en

mongolisk läkare, Dr. N. Tuvshinbat, som håller på att starta en lokalgrupp i Mongoliet. De planerar senare att ansöka om medlemskap i IPPNW. Tråkigt nog fanns inga delegater från Nordkorea på plats vilket skulle ha varit mycket intressant, viktigt att de deltar i Kina i höst!

Många japanska studenter

Det var inspirerande att se att många studenter hade tagit sig tid att komma till Kyoto. Ett av många problem för de japanska studenterna är den hårda arbetsbörda de har vid universiteten vilket verkar sätta stopp för allt för många aktiviteter utanför studierna. En majoritet av dem hade kommit från Hiroshima och dit styrde vi vidare efter mötets slut. Att komma åkande på Hiroshimas huvudgata med spårvagn, fram mot stationen där atombombsdomen ligger ger en känsla av andakt. Man har beslutat att bevara detta monument för att nya generationer inte ska glömma katastrofen och göra om samma misstag; det har rustats upp och förstärkts. Runt det som förut var en byggnad med bl.a. en bank och som befann sig rakt under detonationen, finns idag lummiga träd och minnesmonument. Invid domen finns den ständigt brinnande facklan och en sarkofag med namn på bombens alla offer samt atombombsmuseet.

Att förmedla Hibakusha-arvet

Senare på eftermiddagen träffade vi några av de studenter vi tidigare mött i Kyoto. Vi besökte det medicinska universitetet, strosade omkring i stan och tog en kaffe på ett centralt beläget café. Staden har en väldigt trevlig och

ung stadskärna och utvecklas snabbt. Studenterna verkar trivas i Hiroshima, även om universitetet inte har toppenstatus. Det japanska samhället har en väldigt hierarkisk struktur som förstås även genomsyrar universitetsvärlden. Det verkar vara svårt för studenterna att ta initiativ. En förhoppning är att detta problem håller på att överbryggas av en ny generation som är villig att ta avstånd från delar av strukturerna och traditionerna. Det skulle vara härligt att se nya initiativ med japanska studenter som jobbar med kärnvapenedrustning. De har länge jobbat med att förmedla Hibakusha-arvet, vilket i sig är ett väldigt kraftfullt budskap. Om de sedan tar steget fullt ut och delar med sig av sin vision om hur en kärnvapenfri värld ska byggas,

t.ex. inom ramen för Nuclear Weapons Inheritance Project skulle det ha en otroligt stark effekt på andra studenter.

Tokyo, det gamla och det moderna

Vår sejour började och slutade i Tokyo, en stad som ger en många intensiva upplevelser. Redan på den enorma Tokyos station slås man av hur extremt allting här är. Överallt möts man myllrande människomassor, blinkande neonskyltar, höga skyskrapor och sushi-barer, överfulla av fisk.

Det är svårt att inte imponeras av detta, samtidigt som det var lika överrumplande att plötsligt hamna i lugnet och fågelkvittret på de pittoreska

småstadsgator som döljer sig bland allt detta. Tokyo bildades som en sammansmältning av ett otal gamla byar, och kontrastriekedomen i staden är stor. Detta gäller inte minst människorna; gamla kvinnor i kimono samlas på tunnelbanan med modemedvetna ungdomar som verkar bekväma och avslappnade i alla sorters frisyror och extrema kläder. Ett bevis på det nya samhälle som växer fram i rasan-de takt!

RICHARD FRISTEDT
richard.fristedt@slmk.org
och

ANNA HELLMAN
anna.hellman@slmk.org

[Foton från Richards och Annas resa finns på tidningens baksida.]

Aktuellt från YMK – Yrkesgrupper mot kärnvapen

YMK har under året arbetat med **en ny utställning** om kärnvapensituationen i världen. Utställningen är baserad på principen frågor – svar och utförd i träsnickerier med roterande skärmar. Den blev färdig till **Bok- och Biblioteksmässan** i Göteborg i september och bemannades där av medlemmar i de olika yrkesföreningarna. Vi fick med utställningens hjälp många bra diskussioner och ca 1 600 namnunderskrifter på en uppmaning till utrikesministern att protestera mot de nya kärnvapen som man håller på att ta fram i USA. Utställningen har sedan funnits med på **Tandläkarstämman** i Stockholm, på **Arkitekt-dag** i Stockholm och på **Läkarstämman** i Stockholm, där SLMK-medlemmar, huvudsakligen från Stockholmsföreningen, visade, diskuterade och värvade medlemmar. Utställningen är tänkt att användas även i skolor och bibliotek. YMK har också gjort en broschyr till utställningen, som kan lånas från YMK – bokas genom Sven Thiberg, ARC – PEACE, arkitekter för fred: thiberg@telia.com.

Nätverket för kärnvapenedrustning

planerar ett seminarium om NPT/NAC under 2004 samt eventuellt ett seminarium om den nya "Blixkommissionen" om massförstörelsevapen, som kommer att sammanträda för första gången i början av 2004 med Hans Blix som ordförande. Inom Nätverket kommer man också att samordna aktiviteterna i Stockholm på Hiroshimadagen

Foto: S THIBERG

Monica Engvall, Tandläkare mot kärnvapen, informerar intresserad besökare vid YMKs nya utställning på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg i september 2003.

och man arbetar för att YMKs nya utställning ska visas på många orter, gärna med kompletterande kringaktiviteter.

LEONORE WIDE
SLMK Stockholm
leonore.wide@slmk.org

Peace Through Health

IPPNW 16th World congress

Peking University of Health Sciences

September 16–19, 2004

IPPNW's 16th World Congress is organized in cooperation with the Chinese Medical Association and the Chinese People's Association for Peace and Disarmament. The Congress will be held on the campus of one of China's most prestigious universities close to the center of Beijing, offering participants the opportunity to visit some of China's leading teaching hospitals. There are a number of hotels of international standards nearby, as well as inexpensive accommodations for students on the campus.

Key Speakers (already confirmed): Dr. Bernard Lown; Dr. Evgueni Chazov, Ambassador Jayantha Dhanapala; Major-General Vinod Saighal (India); Dr. Ramesh Thakur

Invited speakers: Dr. Tadatoshi Akiba, Mayor of Hiroshima; Iccho Itoh, Mayor of Nagasaki; Arundhati Roy

Many leaders of IPPNW's 58 affiliates around the world will participate in symposia and workshops that will explore a wide range of topics relevant to the promotion of peace through health. A **Medical Student Congress** will precede the main Congress on September 15–16, 2004.

Registration Fees (US Dollars)

	Before June 15, 2004	After June 15, 2004	On site
General	250	300	350
Accompanying Persons	125	150	200
Students	100	100	150

Registration includes scientific sessions, documentation, welcoming reception, and city tours for accompanying persons. To encourage the participation of students and physicians from developing countries, please consider adding a donation of US\$50 to your registration fee.

Secretariat, 16th World Congress of IPPNW
Department of Foreign Relations/International
Convention Services
Chinese Medical Association
42 Dongsixidajie, Beijing 100710, China
Fax +86(10) 65123754
Email susanlin@cma.org.cn
Website: www.chinamed.com.cn/ippnw

Ariadne och Bomben

Ariadne i Vatikanen.

I stilla ro och grekiskt skön ligger Ariadne på en kroppsformad bädd i centrum av Ulrik Samuelsons rumsstora installation "Sleeping partners" på Waldermarsudde.

Just så har hon legat sedan antik tid, först förevigad i marmor av en okänd grekisk konstnär, sedan avgjuten i brons och placerad i Rom på 1500-talet för att på 1700-talet i form av en gipsavgjutning bli fördd till Stockholm. Där har hon varit magasinerad i Nationalmuseum tills hon nu blivit framtagen till beskådande. Ariadne som i list och kärlek gav Theseus den tråd som han förde med sig genom labyrinten på Kreta till den människoslukande och oöverbinnerlige Minotaurus och som sedan, när han besekrat monstret, ledde honom tillbaka till friheten.

Ariadne är en central kvinnogestalt i den västerländska civilisationen, vilket Samuelson belyser genom att låta henne dominera installationens konstnärliga kraftfält. Hennes vilande ro skapar en ångestfylld spänning från övriga föremål i rummet. Till höger om trappan som leder in i rummet står en manlig gipstorso i naturlig storlek. Ur den strömmar en konstnärlig energi av vilja, längtan efter makt, åtrå och våld, allt blandat i en förtvivlad längtan till Ariadnes mänskliga ro. Det starkt dramatiska och polariserade kraftfältet från torson till Ariadne sätter sin prägel på hela installationen och varje föremål får sitt innehåll belyst och färgat av detta. Över bilder av skog i snötäckt skönhet faller ett sken av hotande förstörelse, de fyra spegelfönstren på borte långsidan blir speglar av västerlandets ångestmättade

och våldsamma historia, den förgyllda trädstammen, förvandlad till en förgylld pelarstump, blir till en symbol för människans lidelse att förvandla det levande till livlöst guld.

I denna förtätade stämning av hotad värld och hotad mänsklig ro, kan man ana att den huvudlösa manliga torsons brutala lust ska dominera det fortsatta händelseförloppet och till slut mot sin egen vilja förgöra världens vilande lugn och skönhet.

I detta ögonblick får jag syn på en kopia i förminskad skala av Fat man, som står på golvet, snett emot den manliga torson och bortom Ariadnestatyn. Jag känner omedelbart igen honom, bomben som USA släppte över Nagasaki den 9 augusti och som dödade cirka 75 000 civila, oskyldiga människor och som allvarligt skadade nästan lika många, i en enda kärnexplosion. Frukten för fler sådana bombningar fick Japanerna att omedelbart begära kapitulation och andra världskriget var slut.

Nu skulle världen i FNs regi få evig fred, fri från massförstörelsevapen. FN försökte redan 1945 besluta om ett kärnvapenmutorium. Men USA körde över flertalet länder i världen, lade in sitt veto och valde att behålla den våldsamma makt som kärnvapen ger. Kärnvapenterror skulle bli framtidens främsta politiska instrument i terrorbalansen mellan superstaterna USA och Sovjetunionen. USA har

valt att hotfullt behålla detta vapen också efter Sovjetunionens fall.

Minotaurus var Kretas dödsmonster, som slukade 17 unga män och 17 unga kvinnor varje år. Modern atomteknologi har skapat Minotaurusar i vindlande kärnvapeninstallationer i de åtta kärnvapenländerna, och givit risk för spridning till andra länder. Bomben hotar varje år att förgöra alla unga män och alla unga kvinnor, och alla andra människor också, i "den sista epidemin".

Bomben är så farlig att den som ser honom förstenas och blir motståndslös, precis som unga män och kvinnor reagerade inför Kretas monster. Världen bär på en insikt om att kärnvapnen kan bli dess undergång. Men få klarar av att se hotet i vitögat och bjuda motstånd. Världen väntar på att Ariadne och Theseus ska stiga fram och våga bekämpa monstret, väcka oss ur vår förflamning, så att vi gemensamt kan tvinga Minos* i Washington att följa befintliga internationella avtal om kärnvapen och därigenom öppna vägen för en total kärnvapennedrustning.

Den huvudlösa mannens åtrå efter Bombens makt styr världen och förlamar motståndet. Ulrik Samuelssons installation är vacker, väcker insikt och viktig fasa. Men föga hopp.

GÖSTA ALFVÉN

* Minos var Kretas mytiske konung.

INTERNATIONELL UTBLICK

Red Inge Axelsson
Frösön (inge_axelsson@yahoo.se)

Edward Teller (1908-2003)

Edward Teller, ungersk fysiker, en av vätebombens skapare, är död efter ett långt och kontroversiellt liv. Han föddes i Ungern, flyttade till Tyskland för att studera matematik och kemi och blev 22 år gammal doktor i fysik hos Werner Heisenberg i Leipzig. År 1935 flyttade han till USA för att undkomma nazismen. Han anställdes i Manhattanprojektet 1943 men fick till sin stora förtrytelse inte bli chef för den teoretiska avdelningen. Under det följande halvsekllet engagerade han sig hårt i politisk lobbying och vapenutveckling. Han ansåg sig själv vara den amerikanska vätebombens fader men matematikern Stanislaw Ulam anses ha varit minst lika viktig genom att korrigera Tellers felaktiga beräkningar. Flera av Tellers projekt var orealistiska skrivbordsprodukter, t.ex. den kärnkraftsdrivna röntgenlasern som han likväl lyckades sälja till Reaganadministrationens stjärnornas krig. Nu är Edward Teller död, och världen är kanske lite bättre.

Bulletin of the Atomic Scientists,
Nov/Dec 2003, sida 10-11.

Atoms for Peace

För precis 50 år sedan, den 8 december 1953, framträdde den amerikanske presidenten Dwight D. Eisenhower inför FN:s generalförsamling med sitt tal om *Atoms for peace*. Atomenergin var lössläppt av kärnvapnen men nu skulle den tyglas och användas till fredliga ändamål, menade Eisenhower. Denna kampanj ledde till bildandet 1957 av *The International Atomic Energy Agency (IAEA)*. IAEA är en "nuclear pusher" med uppgift att verka för kärnenergi, men också att kontrollera att man inte

avleder radioaktivt material och teknologi till vapentillverkning. Det första tar sig ibland komiska proportioner som bedömningen 1974 att Uganda behöver 3 kärnreaktorer! Det andra har ibland misslyckats katastrofalt, som när Indien lovade att inte utveckla kärnvapen och fick hjälp från Canada och USA att bygga en forskningsreaktor som sedan levererade plutonium till deras första kärnvapen. Iran, som misstänks ha ett kärnvapenprogram, har fått hjälp från USA och andra länder till en forskningsreaktor och ett kärnkraftverk. I samband med Irakkriget var IAEA en irritationskälla för angripna. Idag har ungefär 35 länder kärnkraftverk och 8-10 länder kärnvapen eller håller på att skaffa det. Ett land – Sydafrika – har haft kärnvapen men skrotat dem. Länge leve Sydafrika!

Bulletin of the Atomic Scientists,
Nov/Dec 2003, sida 42-43.

Kinas kärnvapenstyrkor

Enligt västliga källor har Kina troligen ungefär följande kärnvapen:

Landbaserade missiler: 120 strids-
spetsar

Ubåtsbaserade ballistiska missiler:
12 stridsspetsar

Flygburna kärnvapen (bomber): 130
stridsspetsar

Taktiska kärnvapen (kortdistansmissiler, artilleri m.m.): 120 stridsspetsar

Summa: ~ 400 stridsspetsar

Källor

Bulletin of the Atomic Scientists och ett tiotal medicinska tidskrifter läser jag regelbundet och Medline har sökts med MeSH-termen *Nuclear warfare*. Artiklar om kärnvapen är numera sällsynta. Dags att ånyo skriva i internationella medicinska tidskrifter om det viktigaste i preventiv medicin: att demontera och förstöra alla kärnvapen!

Ubåtarna har haft ständiga tekniska problem och har aldrig lämnat Kinas närområde. Flygplansflottan är mycket omodern. Om jag tolkar texten rätt har Kina inga missiler som kan nå USA:s fastland men väntas få det inom några år.

NRDC Nuclear Notebook.
Bulletin of the Atomic Scientists,
Nov/Dec 2003, sida 77-80

Japans fredspolitik vacklar

Japan arbetar aktivt för en avveckling av alla kärnvapen på jorden, men nu snubblar och vacklar man. Japan tar skydd under USA:s kärnvapenparaply och deltar på så sätt i terrorbalansen. Japan ger ett betydande ekonomiskt stöd till tredje världen, men 1998 slutade man ge hjälp till Indien och Pakistan som ett straff för deras kärnvapenprov. När USA gjorde Pakistan till en bundsförvant i kriget mot terrorism återupptog Japan det ekonomiska stödet till Indien och Pakistan.

DiFilippo A, Medicine, Conflict and Survival 2003;19(3):235-248.

Barn till överlevande från Hiroshima och Nagasaki

Japanska forskare har nu gjort en halvseklsuppföljning av barnen till människor som utsatts för strålning i Hiroshima och Nagasaki. Man har spårat 41 010 barn (födda 1946-1984) till överlevande. Man kunde dessbättre inte påvisa någon ökad dödlighet i cancer eller andra dödsorsaker.

Izumi S et al., Int J Cancer 2003;107(2):292-297.

Generation X och plutonium

Antal människor möjliga att döda med ett pund plutonium om det mals till små partiklar som andas in:

42 000 000 000.

USA:s plutoniumlager 1984: 380 000 pund.

Dessa två tal multiplicerade med varandra: 16 000 000 000 000 000.

Science Digest, July 1984,
citerad av *Douglas Coupland:*
Generation X. London: Abacus, 2002
(first published 1991).

Kongressen godkänner forskning kring kärnvapen

Den 7 november godkände det amerikanska Representanthuset det lagförslag som ger försvarshögkvarteret Pentagon rätt att studera nya mini-kärnvapen. Därmed undanröjs ett decennielångt moratorium för forskning kring kärnvapen med en sprängkraft

under fem kiloton, som bland annat skulle kunna användas i en ny generation av så kallade *bunker busters*.

Lagförslaget som utarbetats i samarbete med senaten, anslår 7,5 miljoner dollar till dessa undersökningar, vilket

är hälften så mycket som Bushadministrationen begärt. Därtill anslås nära 25 miljoner dollar för att göra det möjligt att återuppta provsprängningar vid testplatsen i Nevada inom två år efter beslut. Idag krävs tre år för att förbereda för nya tester.

Representanthuset röstade igenom lagförslaget med röstsiffrorna 362 mot 40. Den amerikanska senaten väntas också godkänna förslaget.

CLAES ANDREASSON
Los Angeles

Konferensnytt

Nuclear Weapons and Energy in an Unstable World

IPPNW-kongress i Berlin 7-9 maj 2004.
Anmälan för lägsta konferensavgift senast 29 februari.

Peace Through Health

IPPNW:s sextonde världskongress i Beijing 16-19 september 2004. Anmälan för lägsta konferensavgift senast 15 juni. Se även annons på sidan 30.

Mera information kan fås från Klas Lundius (se adressuppgifter på sid. 3) eller på SLMKs hemsida <www.slmk.org>.

Gunilla Nordström-Björverud är död

SLMK minns henne som den trogna och starkt engagerade vännen sen organisationens begynnelse 1981.

Gunilla upprördes redan som mycket ung över våld, orättvisor och krig i världen då hon följde sin fars arbete i Afrika. Ögonen gnistrade då hon hörde om förtryck och övergrepp på de försvarslösa och svaga.

Därför kom bl.a. Amnesty och SLMK och många andra organisationer att stå henne varmt om hjärtat.

Som en följd av sitt engagemang för de svaga, arbetade hon som läkare mycket med utvecklingsstörda, speciellt barn på Vipeholms sjukhus.

Fram till sin pensionering, tjänstgjorde hon som överläkare på rehabiliteringskliniken i Lund.

Inom SLMK blev Gunilla medlem av styrelsen de första åren som representant för Skåne och blev sedan en noggrann, pliktrogen och charmant sekreterare under många år.

Hennes väna gestalt dolde ett kraftfullt och starkt sinne.

Vi saknar Gunilla och hennes leende ögon fulla med engagemang och humor.

CHRISTINA VIGRE LUNDIUS

DLMKs

Koordinationsudvalg

Formand:
Povl Revsbech
Langdalsvej 40 , 8220 Brabrand
Tlf. 86 26 47 17
E-mail: revsbech@dadlnet.dk

International councillor:
Anton Aggernæs
Gyvelholm 50 , 2830 Virum
Tlf. 38 34 35 07
E-mail: aggernaes.a@dadlnet.dk

Deputy councillor:
Jacob Obbekjær
Lundedammen 42 , 2605 Brøndby
Tlf. 36 75 13 10
E-mail: obbekjar@dadlnet.dk

Deputy councillor, redaktør:
Klaus Arnung
Kæmpehøvej 3 , 2950 Vedbæk
Tlf. 45 66 11 81
E-mail: k.arnung@dadlnet.dk

Kasserer:
Niels Dahm
Hovedvej 14 , Avernakø ,
5600 Fåborg
Tlf. 62 61 83 61
E-mail: n.dahm@privat.dk

Studerterrepræsentant:
Cæcilie Buhmann
Tagensvej 15 , 2200 København N
Tlf. 35 37 02 02 – 202
Mobil-tlf. 26 18 95 06
E-mail:
cbuhmann2002@yahoo.com

DLMKs sekretariat:

c/o Povl Revsbech
Tlf. 86 26 47 17
E-mail: revsbech@dadlnet.dk

Medlemskab opnås ved indbetaling
af årskontingent på Giro 8 03 91 00
300 Dkr for læger og pensionister
100 Dkr for studenter
200 Dkr for støtte medlemmer

DLMKs hjemmeside: www.dlmk.dk

SLMKs STYRELSE 2003 – 2004

Ordförande: **Gunnar Westberg**, Solbänksgränd 9,
413 19 Göteborg, tel 031-82 86 92 eller
82 63 93 (b), tel 031-342 25 16 (a),
e-post: gunnar.westberg@slmk.org

Vice ordf: **Frida Sundberg**, Södra Strandvägen 1A,
832 43 Frösön, tel 063-12 74 20,
e-post: frida.sundberg@slmk.org

Mats Hogmark, Gruvgatan 33,
791 62 Falun, tel 023-138 18,
mobil tel 0709-515 272,
e-post: mats.hogmark@slmk.org

Sekr: **Meit Krakau**, Danarövägen 19,
182 56 Danderyd, tel 08-753 13 50,
fax 08-755 78 55,
e-post: meit.krakau@slmk.org

*Medl-
ansvarig:* **Kent Nordqvist**, Åsbyvägen 7,
703 75 Örebro, tel 019-23 44 64,
e-post: kent.nordqvist@slmk.org

Övriga

Ordinarie

Gösta Alfven, Svartensgatan 20, 116 20 Stockholm,
tel 08-643 47 02 + fax efter telefonanmälan
e-post: gosta.alfven@slmk.org

Anna Hellman, Daljunkaregatan 12 nb, 791 37 Falun,
tel 023-180 90, e-post: anna.hellman@slmk.org

Hans Levander, Vårdkasvägen 11, 756 55 Uppsala,
tel 018-32 43 47, fax 018-32 00 84,
e-post: hans.levander@slmk.org

Monika Palmgren, Slottsvägen 6, 169 69 Solna,
tel arb 08-578 354 28, e-post: monika.palmgren@slmk.org

Anneli Schmauch, Språkgränd 1, 907 33 Umeå,
tel 090-19 91 48, fax 090-785 17 17 (a),
e-post: anneli.schmauch@slmk.org

Sara Smedegård, Rackarbergsgatan 40:470,
752 23 Uppsala, tel 018-50 23 25,
e-post: sara.smedegard@slmk.org (stud repr)

Martin Tondel, Lekparksvägen 2, 582 75 Linköping,
tel 013-39 64 74, e-post: martin.tondel@slmk.org

Leonore Wide, Ljuskärrsvägen 35, 133 31 Saltsjöbaden,
tel 08-717 65 17, e-post: leonore.wide@slmk.org

Richard Fristedt, Kastanjegatan 6 a, 3 tr, 223 59 Lund,
tel 046-123 552, e-post: richard.fristedt@slmk.org
(stud repr)

Suppleanter

Nelli Jonasson-Filippova, Börstorpögatan 25A,
541 31 Töreboda, tel 0506-103 48,
e-post: nelli@slmk.org

Jan Larsson (Infobladsansvarig),
Linnégatan 2G, 753 32 Uppsala, tel 018-14 62 12,
e-post: jan.larsson@slmk.org

Bengt Lindell (IT/kommunikationsansvarig),
Bättre Tidens Gränd 18, 393 59 Kalmar,
tel + fax 0480-201 84, mobil tel 070-647 23 47
e-post: bentg.lindell@slmk.org

Kent Nordqvist, Åsbyvägen 7, 703 75 Örebro,
tel 019-23 44 64, e-post: kent.nordqvist@slmk.org

Annika Rydberg, Fredrikshögsgatan 1, 903 36 Umeå,
tel 090-77 64 99, e-post: annika.rydberg@slmk.org

Anna Sjögren, Margaretavägen 3L:223, 222 40 Lund,
tel 046-39 31 58, e-post: anna.sjogren@slmk.org

Karin Stenstedt, Alviksvägen 17, 161 36 Bromma,
tel 08-25 56 38, e-post: karin.stenstedt@slmk.org

Christina Vigre Lundius, Håkantorsmölla,
284 91 Perstorp, tel 0435-347 31, fax 0435-353 27,
e-post: christina.vigre.lundius@slmk.org

John Henriksson, Hertig Karlsg. 11A, 582 21 Linköping,
tel 013-12 92 60, mobil tel: 0733-42 31 10 (stud repr)
e-post: john.henriksson@slmk.org

Revision

Auktoriserad Revisor

Jan Anders Nilsson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers,
Box 1215, 251 12 Helsingborg, tel 042-37 72 00,
e-post: jan-anders.nilsson@se.pwcglobal.com

Auktoriserad Revisor, suppleant

Jonas Grahn, Öhrlings PricewaterhouseCoopers,
Torsgatan 21, 113 97 Stockholm, tel 08-555 330 00,
e-post: jonas.grahn@se.pwcglobal.com

Föreningsrevisor

Bengt Larsson, Storgatan 70, 824 00 Hudiksvall,
tel 0650-164 12, e-post: bentg.larsson@slmk.org

Föreningsrevisor Suppleanter

Ylva Stjernholm, Tomtebogatan 10 2tr, 113 39 Stockholm,
tel 08-31 63 81

Kristina Olofsson, Vinkelgatan 6, 824 42 Hudiksvall,
tel 0650-127 75, e-post: kristina.olofsson@slmk.org

Kassör/Kanslichef:

Klas Lundius, Håkantorsmölla, 284 91 Perstorp,
tel 0435-351 58, fax 0435-353 27, mobil tel 070-520 83 58
e-post: klas.lundius.@slmk.org

Valberedningen har utgjorts av:

Sammankallande:

Vendela Englund-Burnett, Mimergatan 13,
654 60 Karlstad, tel + fax 054-21 29 42,
e-post: vendela@slmk.org

Eva Olivecrona, Tegnérsgatan 7, 111 40 Stockholm,
tel 08-411 12 49, fax 08-20 50 23, e-post:
eva.olivecrona@slmk.org

Camilla Mattsson, Peterson-Bergers väg 53,
756 49 Uppsala, tel, 018-46 36 96, e-post:
camilla.Mattson@slmk.org (stud repr)

Avsändare:
SLMK, c/o Lundius
Håkantorpsmölla
284 91 PERSTORP
Sweden

**Begränsad
eftersändning**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan

Byggnad med omgivande trädgård i Kyoto.

Japan i bild

Anna Hellman och Richard Fristedt åkte i början på oktober på IPPNW-konferens i Kyoto i Japan. Läs mer om den givande och intressanta resan på sidan 28.

Atombombsdomen i Hiroshima.

Anna Hellman och Richard Fristedt tillsammans med japanska IPPNW-studenter.

Foto: R FRISTEDT

I samband med att ett minnesmuseum för testplatsen för atomsprängningar inrättades i Nevada planerade staten att sälja denna dekorativa registreringsskylt. Idén övergavs dock eftersom den ansågs för kontroversiell.

Läs mer om museet i Claes Andreassons artikel på sidan 22.